

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

İŞİTME ENGELLİ FUTSAL SPORCULARININ
BAŞARI MOTİVASYON DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

İlimdar YALÇIN

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Atalay GACAR

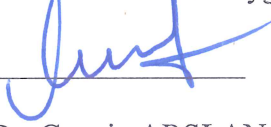
ELAZIĞ -2015

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Mustafa KAPLAN

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

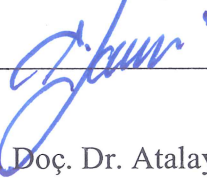
Bu tez Yüksek Lisans Tezi standartlarına uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Cengiz ARSLAN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanı

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

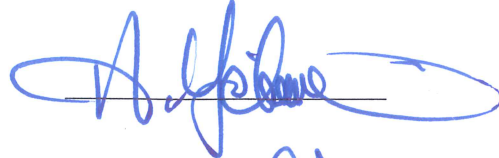

Yrd. Doç. Dr. Atalay GACAR

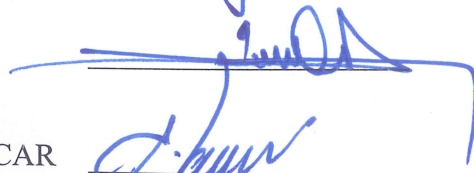
Danışman

Yüksek Lisans Sınavı Jüri Üyeleri

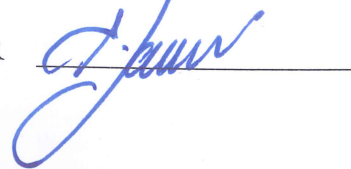
Prof. Dr. Azmi YETİM

Doç. Dr. Vedat ÇINAR

Yrd. Doç. Dr. Atalay GACAR

TEŞEKKÜR

Yapmış olduğum bu çalışmamda; yorum, öneri ve yönlendirmeleriyle yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Atalay GACAR' a ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölüm başkanım olan çok değerli hocam Doç. Dr. Vedat ÇINAR' a, tezimin düzenlenmesi ve yapılandırması için yanımda olan değerli meslektaşlarım Arş. Gör. Taner AKBULUT ve Arş. Gör. Muhammed Emre KARAMAN' a ve Arsenal FC futbol bilimci ve antrenörlerinden değerli dostum Emre AYDEMİR'e teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca ders döneminde yardımlarından ve göstermiş oldukları anlayıştan dolayı değerli hocalarım Doç. Dr. Eyyüp NACAR' a, Doç. Dr. M. Fatih KARAHÜSEYİNOĞLU' na, Yrd. Doç. Dr. Zeki ÇOŞKUNER' e ve Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan ALTUNGÜL' e ve tez savunmamda jüri başkanı olan sayın Prof. Dr. Azmi YETİM hocama sonsuz teşekkürü borç bilirim.

Tez sürecimde, yanımda olmayıp yurtdışında olsalar dahi göstermiş oldukları anlayışları ve manevi destekleri için anne-babama ve kardeşlerime şükranlarımı sunarım.

Haziran - 2015

İlimdar YALÇIN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vi
1.ÖZET.....	1
2.ABSTRACT.....	2
3.GİRİŞ.....	3
3.1.Engel ve Engellilik.....	5
3.1.1.Engelliliğin Nedenleri.....	6
3.1.1.1.Doğum Öncesi Nedenler.....	6
3.1.1.2. Doğum Sırası Nedenler	7
3.1.1.3. Doğum Sonrası Nedenler.....	7
3.2. İşitme Engeli.....	8
3.2.1.İşitme Engelliliğin Nedenleri.....	8
3.2.2.İşitme Engelliliğin Belirtileri	9
3.2.3.İşitme Engelinin Sınıflandırılması	11
3.2.3.1.İşitme Kaybının Derecesine Göre Sınıflandırma.....	12
3.2.3.2.İşitme Kaybının Derecesine Oluş Zamanına Göre Sınıflandırma.....	13
3.2.3.3.İşitme Kaybının Derecesine Oluş Yerine Göre Sınıflandırma.....	13
3.2.4.İşitme Engelli Öğrencilerin Özellikleri.....	14
3.2.4.1.Bilişsel Gelişim Özellikleri.....	14
3.2.4.2.Duyuşsal Gelişim Özellikleri.....	15
3.2.4.3.Motor Gelişim Özellikleri.....	16
3.2.4.4.Dil ve Dil Gelişimi.....	16
3.2.5.İşitme Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor.....	17
3.2.6.Engelli Bireylerde Fiziksel Etkinliklerin Gelişime Katkısı.....	19
3.3.Futsal.....	20
3.4.İşitme Engelliler Spor Federasyonu	22
3.4.1.İşitme Engellilerde Futsal.....	23
3.5.Motivasyon (Güdülenme).....	23

3.5.1.Motivasyon Türleri.....	25
2.5.1.1.İçsel Motivasyon.....	25
2.5.2.2.Dışsal Motivasyon.....	26
3.5.2.Sporda Motivasyon.....	27
3.5.3.Sporda Motivasyon Çeşitleri.....	30
3.5.3.1.Nitelik Açısından Spor Motivasyonu.....	30
3.5.3.1.1.Genel Spor Motivasyonu.....	30
3.5.3.1.2.Özel Spor Motivasyonu.....	31
3.5.3.2.Nicelik Açısından Spor Motivasyonu.....	31
3.5.3.2.1.Yeterli Motivasyon.....	31
3.5.3.2.2.Yetersiz Motivasyon.....	31
3.5.3.2.3.Aşırı Motivasyon.....	32
3.5.4.Başarı Motivasyonu.....	32
3.5.4.1.Sporda Başarı Motivasyonu.....	33
3.5.4.2.Başarı Motivasyon Kuramları.....	35
3.6.Konu İle İlgili Yapılan Çalışmalar.....	38
4.GEREÇ VE YÖNTEM.....	42
4.1.Willis'in Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği.....	42
4.2.Verilerin Analizi.....	44
5.BULGULAR.....	45
6. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	86
7.KAYNAKLAR.....	95
8.EKLER.....	101
EK- A.....	101
EK- B.....	102
9.ÖZGEÇMİŞ.....	104

TABLolar LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1. Müsabakalara Katılan İşitme Engelli Spor Kulüpleri Değişkenlerine Göre Uygulanan Anketlerin Sayısal Dağılımı.....	46
Tablo 2. Sporcuların Yaş Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	47
Tablo 3. Sporcuların Boy Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	48
Tablo 4. Sporcuların Kilo Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	48
Tablo 5. Sporcuların Cinsiyet Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	48
Tablo 6. Sporcuların Eğitim Düzeyleri Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	49
Tablo 7. Sporcuların Yaşadıkları Yer Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	49
Tablo 8. Sporcuların Lisanslı Spor Yılı Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	49
Tablo 9. Sporcuların Antrenörle Çalışma Yılı Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	50
Tablo 10. Sporcuların Aile Gelir Düzeyi Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	50
Tablo 11. Sporcuların Ailede Başka Engelli Olma Durumu Değişkeninin Sayısal Dağılımı.....	51
Tablo 12. Sporcuların Anne Eğitim Durumu Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	51
Tablo 13. Sporcuların Baba Eğitim Durumu Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.....	51
Tablo 14. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaş Değişkenlerine İlişkin N , \bar{x} , S_s Dağılımı Değerleri.....	53
Tablo-15 Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaş Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	55
Tablo-16. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Boy Değişkenlerine İlişkin N , \bar{x} , S_s Dağılımı Değerleri.....	56
Tablo-17. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Boy Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	58

Tablo-18. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Boy Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	59
Tablo-19. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Kilo Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	60
Tablo-20. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Cinsiyet Değişkenlerine İlişkin t Testi Dağılımı Değerleri.....	61
Tablo-21. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	63
Tablo-22. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	65
Tablo 23 Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaşanılan Yer Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	66
Tablo-24. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaşanılan Yer Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	67
Tablo-25. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Lisanslı Spor Yılı Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	68
Tablo-26 Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Lisanslı Spor Yılı Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	70
Tablo-27. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Antrenörle Çalışma Yılı Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	71
Tablo-28. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Antrenörle Çalışma Yılı Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	72
Tablo-29. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Aylık Gelir Düzeyi Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	74

Tablo-30. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Aylık Gelir Düzeyi Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	76
Tablo-31. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Ailede Başka Engelli Olma Durumu Değişkenlerine İlişkin t Testi Dağılımı Değerleri.....	77
Tablo-32. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	79
Tablo-33. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	81
Tablo-34. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.....	82
Tablo-35. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.....	84

1.ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye İşitme Engelliler Futsal Şampiyonası'na katılan futsal sporcularının spora özgü başarı motivasyon düzeylerini belirlemesidir. Bu amaçla çalışmanın evrenini oluşturan işitme engelliler futsal şampiyonasına katılan 200 sporcudan 100 kadın, 67 erkek olmak üzere toplam 167 (%83,5) sporcu örneklem grubuna dahil edilmiştir. Sporcuların demografik bilgilerini tespit etmek üzere 12 soruluk ‘Kişisel Bilgi Formu’, Motivasyon düzeylerini belirlemek için ise Willis (1982) tarafından geliştirilen 40 sorudan oluşan likert tipi Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırma verilerinin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma ve varyans analizi teknikleri kullanılmıştır. Farklılıkları belirlemek için One Way Anova ve t testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular istatistiksel olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlılık ile test edilmiştir.

Sonuç olarak; araştırmada güç gösterme, başarıya yaklaşma ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde erkek sporcuların lehine anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p<0.05$). Yaş değişkenine göre 16-19 ve 20-23 yaşları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Ayrıca erkek sporcuların başarı motivasyonlarının daha yüksek olduğu ve yaş arttıkça güç gösterme güdüsünün de arttığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Futsal, Engelli, İşitme Engelli, Başarı, Motivasyon

2.ABSTRACT

The Analysis Examination Of Achievement Motivation In Hearing Impaired Futsal Players

The aim of this study is to determine the sport-specific achievement motivation levels of the futsal players who joined in Turkey Hearing-Impaired Futsal Championship. For that purpose, the study has been conducted on 100 female and 67 male, in total 167 (%83,5) athletes, that are chosen from 200 athletes who took part in Turkey Hearing-Impaired Futsal Championship. A 12-item "Personal Information Form" was used to gather participants' demographical information and the 40-item Three Scale to Measure Competition-Related Motives in Sports developed by Willis (1982) to determine the motivation levels.

In analyzing the acquired data, the techniques of arithmetic mean, standard deviation and analysis of variance were used. One Way Anova and t test were used to determine the differences. The significance level of statistical data was analyzed in level of $p < 0.05$.

Consequently, it has been determined statistical significance in the motives of showing their power, approaching achievement and avoiding failure for the benefit of male athletes ($p < 0.05$). Pursuant to the age variable, it was found out statistical significance ($p < 0.05$) between 16-19 and 20-23 ages. Furthermore, it was concluded that male athletes have higher achievement motivation and the motive to show power increases with the age.

Key words: Futsal, Handicap, Hearing-Impaired, Achievement, Motivation

3.GİRİŞ

Spor, engelli bireylerin sağlam ve engelli bireylerle bir araya gelmelerine olanak sağlayarak özel eğitimde ulaşılması hedeflenen "entegrasyon" için son derece önemli bir işleve sahiptir. Spor ortamında, engelli birey, diğer engelli kişilerin sorunlarını gözleyerek kendine karşı olumlu tutum geliştirmekte, yaratıcılığı uyarılmakta, yalnızlık duyguları en aza inmekte, çevresi genişlemekte ve daha anlamlı bir yaşam sürme fırsatı bulmaktadır (1).

Birey yaşadığı sürece, fiziksel, psiko- sosyal ve kültürel ihtiyaçlara gereksinim duymaktadır. Bu ihtiyaçlarını karşılamayı zorlaştıran etken özür ve engel durumu olarak ifade edilmektedir (2).

Bu bağlamda, bir yetersizlik veya engel sebebiyle cinsiyete, yaşa, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak kişiden beklenen rollerin kısıtlanması veya yerine getirilememesi engellilik olarak tanımlanmaktadır (3).

İşitme ve anlama, insanoğlunun diğer insanlarla ilişki kurma yoludur. Doğal olarak bu durum dil vasıtasıyla gerçekleşmektedir. Atay (2007)'e göre işitmenin gerçekleşmesi için:

- ✓ Sesin olması,
- ✓ Sesin kulağa ulaşması,
- ✓ Sesin insan kulağının alabileceği frekans ve şiddet sınırları içinde olması,
- ✓ Kulaktaki dış, orta ve iç bölümleri aşması,
- ✓ Merkeze ulaşması ve merkezce algılanması gerekmektedir (4).

İşitme engellilik, çok hafif dereceden çok ileri dereceye kadar farklılık gösterebilen işitme yetersizliği durumu olarak tanımlanır. İşitme duyarlılığı, kişinin gelişim, uyum, özellikle de iletişimdeki görevlerinin yerine getirilememesi

durumudur. Kişinin sadece dil ve konuşma gelişimini değil aynı zamanda zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini de etkilemektedir (5).

Futsal, futbola benzese dahi salon futbolu olarak bilinen ve genel olarak kendine özgü kuralları olan spor dalıdır (6).

Güdü (Motiv): Organizmada bir davranışı başlatan, ortaya çıkaran ve sürdüren bilinçli ya da bilinçdışı etkenlerdir (7). Daha geniş bir kavram ile ifade edilen motivasyon (güdülenme) ise, temel bir psikolojik süreç olup istekleri, arzuları, ihtiyaçları ve ilgileri kapsamaktadır (8). Genel anlamda motivasyon, insan organizmasını davranışa iten, bu davranışların şiddet ve enerji düzeyini belirleyen, davranışlara belirli bir yön veren ve bu davranışların devamını sağlayan çeşitli iç ve dış sebeplerle birlikte bunların işleyişini kapsayan hem biyolojik ve fizyolojik hem de kültürel içerikli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır (9).

İnsanları motive etmek ve motivasyonlarını devam ettirebilmek de düşünüldüğü kadar kolay bir durum değildir (10, 11).

Başarı motivasyonu (güdüsü) ise, çoğu araştırmacı tarafından bir işi ustaca yapma, mükemmel olarak başarma, engellerin üstesinden gelme ve diğerlerinden daha iyi yapma olarak tanımlanmıştır (12).

Spor da başarı motivasyonu, başkaları ile yarışmayı içerebilir. Sporcunun kendi belirlediği standardı ve ileriye dönük umut ve beklenti seviyesi ile bunlara ulaşmak isterken önüne çıkabilecek muhtemel problemleri kendi çabasıyla aşmayı düşünebilir. Bu durumda sporcunun başarı motivasyonu hırsı ile ilişkilendirilebilir. Bunun yanı sıra belirlenen standartlar bir dereceye kadar

başkalarının elde ettiği başarılarla da bağlı olabilmektedir. Bunlar sporcuya sosyo-kültürel çevre tarafından aktarılmış olabilir (13).

Sporcuların müsabakalarda iyi performans gösterebilmeleri için gereken şartlardan biri de yine o sporcuların güdülemelerini sağlayacak etkenleri iyi bilmek gerekir. Sporun ve spor psikolojisinin temelinde güdüleme yer almaktadır. Bu sebeple sporla ilgilenen herkesin güdüleme teriminin üzerinde durması ve bu terimi çok iyi bilmesi gerekmektedir (14).

3.1.Engel ve Engellilik

Bireyin hayatı boyunca yaş, cinsiyet, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak yerine getirmesi gereken rolleri vardır. Engel (özür), bireyin yetersizlik nedeniyle kendinden beklenen rolleri yerine getirememesi durumudur. Kısaca birey belli bir durumda yapması beklenenleri yetersizlik nedeniyle yapamadığı durumlarda yetersizlik özür-engele dönüşmektedir. Örneğin, okuyamama yetersizliği nedeniyle çocuk öğrenen öğrenci rolünü oynayamaz. Bu nedenle birey bu durumda engelli sayılır (15). Başka bir ifade ile, kendi yaşlılarından olumsuz yönde farklılık gösteren ve sahip oldukları bu yetersizlikler nedeniyle çevrenin dikkatini üzerine çeken insanlara engelli insanlar denmektedir. Engelli insanlar dünya nüfusunun % 10' unu oluşturmaktadır. Engelliler temelde görme engelliler, işitme engelliler, bedensel engelliler ve zihinsel engelliler olmak üzere 4 grupta incelenir (1).

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımlarına göre;

Bozukluk (impairment), psikolojik, fizyolojik ve anatomik yapı ve fonksiyonların kaybı ya da bozukluğunun sebep olduğu durumdur. Bozukluk,

geçici veya kalıcı, fizyolojik veya psikolojik sebeplerden kaynaklanmaktadır. Bu duruma bir uzvun kaybı veya çift görme örnek olarak gösterilebilir.

Özürlülük (disability), herhangi bir bozukluk sonucunda bir aktiviteyi normal kabul edilen sınırlar ve uyum içinde yapabilme yeteneğinin kısıtlanması ya da yapılamaması durumudur. Yürüme ve konuşma gibi aktivitelerinin yapılamaması bu duruma örnek olarak verilebilir.

Engellilik (handicap), bir özür ya da bozukluk nedeniyle yaş, cinsiyet, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak kişiden beklenen rollerin kısıtlanması ya da yapılamamasıdır (16).

3.1.1.Engelliliğin Nedenleri

Engelliliğin nedenleri bir çok sınıflama ile ele alınabilmektedir. Ancak en çok kullanılan sınıflama doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrası oluşumlarına göre yapılan sınıflamadır.

3.1.1.1.Doğum Öncesi Nedenler

- ✓ Kromozomsal nedenler,
- ✓ Akraba evlilikleri,
- ✓ Anne-baba arasındaki kan uyumsuzluğu (RH faktörü),
- ✓ Kalıtımsal hastalıklar,
- ✓ Annenin doğum yaşı (Annenin doğum yaşının 17'nin altında veya 36 yaşın üzerinde olması), Gebelikte doktora danışmadan ilaç kullanılması,
- ✓ Gebelikte annenin alkol, sigara ve uyuşturucu madde kullanması,
- ✓ Gebelikte annenin radyasyona maruz kalması,
- ✓ Gebelikte yetersiz beslenme,

- ✓ Gebelikte geçirilen enfeksiyon hastalıkları (kızamıkçık, toksoplazma, hepatit B, suçiçeği, cinsel yolla bulaşan hastalıklar),
- ✓ Gebelikte annenin kaza, stres, zehirlenme ve travmaya maruz kalması,
- ✓ Gebelikte sağlık kontrollerinin yapılmaması,
- ✓ Vitamin ve mineral eksikliği,
- ✓ Çok sayıda ve sık hamile kalınması,
- ✓ Annenin sahip olduğu kronik hastalıklardır (diyabet, hipertansiyon, epilepsi, kalp hastalıkları).

3.1.1.2.Doğum Sırası Nedenler

- ✓ Doğumun sağlık kuruluşunda ve sağlık elemanlarınca gerçekleştirilmemesi,
- ✓ Doğumun beklenen süreden önce ve güç oluşu,
- ✓ Bebeğin düşük doğum ağırlıklı doğması,
- ✓ Doğum esnasında bebeğin travmaya maruz kalması,
- ✓ Doğum esnasında bebeğin oksijensiz kalmasıdır.

3.1.1.3.Doğum Sonrası Nedenler

- ✓ Doğum sonrası bebeğin ağır ve ateşli hastalık geçirmesi,
- ✓ Bebeğin sağlık kontrolünden geçirilmemesi, gerekli testlerin yapılmaması,
- ✓ Bebeğin aşılarının düzenli yaptırılmaması,
- ✓ Ağır doğum sarılığı,
- ✓ Bebeğin yetersiz ve dengesiz beslenmesi,
- ✓ Ev, iş, trafik kazaları,
- ✓ Zehirlenmeler,
- ✓ Aile ve çevrenin eğitimsizliği,
- ✓ Bireylerin ihmal ve istismar edilmesi,

✓ Doğal afetlerdir (15).

3.2.İşitme Engeli

İşitme engeli, bireyin işitme duyarlılığının gelişim, sosyal uyum, özellikle de iletişim kurmadaki görevlerini yeterince yerine getirememesi sonucunda ortaya çıkan bir durum şeklinde tanımlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, işitme engeli, çok hafif dereceden, çok ileri dereceye kadar farklılık gösterebilen işitme yetersizliği olarak tanımlanabilir (4, 17).

Birey işitmeyi algılayarak olaylara tepki verir ve olayları yorumlayarak çevresiyle etkileşim içerisine girmektedir. Bu duyuda bir hasar oluşması veya yetersizlik sonucunda bireylerin engellerinden dolayı çevreleriyle etkileşimlerinde sorunlar yaşanabilir. İşitmeyen bireylerin çevreye uyum sağlamadaki sorunları, bireyin kendine yönelik, çevresine karşı ilgisiz, olaylara tepki vermemesine neden olmaktadır. Bu durum bireyde devam ettikçe sosyalleşmede de problemler ortaya çıkmaktadır. Çocuk işiten yaşlılarıyla iletişim kurma yerine sadece kendi gibi işitme engelli olan bireylerle iletişim kurmayı tercih etmektedir. Böylece çocuk sınırlı sayıdaki kişiyle iletişim kurar ve kendini geliştirme de belirli çerçeve çizmektedir (18).

3.2.1. İşitme Engelliliğın Nedenleri

İşitme kaybının nedenlerine bakılacak olursa farklı oluşumlar sebebiyle birey işitme engeli ile karşılaşabilir. İşitme kaybı nedenleri ülkelerin coğrafi koşullarına, yaşa, kalıtımsal sebeplere vb. birçok değişkene göre farklılık gösterebilmektedir.. Genel bir sınıflama yapılacak olursa:

a) Doğum Öncesi Nedenler:

Hamilelik döneminde annenin geçirdiği enfeksiyon ya da hastalıklar, bebek ile anne arasında olan kan uyuşmazlığı, annenin tedavi için kullandığı ilaçların türü, dozu, gebelik süresince annenin uğrayacağı kazalar ve kalıtım doğum öncesi nedenler olarak sayılabilir.

b) Doğum Anı Nedenler:

Erken doğum, geç doğum, doğumu yaptıran doktor veya ebenin yanlış işlemleri, oksijen yetersizliğine bağlı meydana gelen kanamalar doğum sırasındaki nedenlerin başında gelmektedir.

c) Doğum Sonrası Nedenler:

Doğumdan sonra bebeğin geçirebileceği hastalıklara (havale, menenjit, kızamıkçık vb.), uğrayacağı kazalar (kafatası kırıkları, çatlakları, baş veya kulaklara şiddetli darbe, çok yüksek sese maruz kalma ve zarar verecek şekilde kulağa sokulan cisimler), dış ve orta kulakta meydana gelebilecek iltihaplanmalar, kulak akıntıları, hastalıklar için alınan ilaçlar, orta kulaklarda, kemikçiklerde oluşan kireçlenmeler, yüksek titreşimli ve şiddetli seslere uzun süre maruz kalma işitme özüne sebep olabilecek durumlardır (19, 20).

3.2.2.İşitme Engelinin Belirtileri

İşitme engeliyle ilgili olarak normal sınıf öğretmenlerinin ve velilerin dikkat etmeleri gereken bazı belirtiler vardır. Bunlar:

- ✓ 12 ay arasında refleksif davranışları veya o döneme ait işitsel davranım özelliklerini göstermiyorsa,
- ✓ Sık üst solunum yolu enfeksiyonları,
- ✓ Sık sık yanlış ve yavaş yanıtlar verme,

- ✓ Sesin yönünü ve kime ait olduğunu belirlemede güçlük çekilmesi,
- ✓ Konuşulanı anlayabilmek, sesi algılayabilmek için konuşmacı ya da ses kaynağına (tv.) yakın durma,
- ✓ Konuşmada bozukluk, ton, ritim ve vurgu özelliklerinin olmaması,
- ✓ Fiziki görüntüler ve sağlıkla ilgili belirtiler,
- ✓ Sık sık kulak ağrısı,
- ✓ Kulak akıntısı,
- ✓ Sık sık kulak çınlaması, baş ve kulak uğultularından şikâyet,
- ✓ Bedensel devinimlerde (oturma, koşma, yürüme) denge bozukluğu,
- ✓ Süreğen soğuk algınlığı,
- ✓ Kulak kaşıma,
- ✓ Konuşma ve sesle ilgili belirtiler,
- ✓ Konuşmada belirli seslerin düşürülmesi ya da değiştirilmesi,
- ✓ Kekeleme dâhil diğer konuşma engelleri,
- ✓ Belli sözcüklerde yanlış söyleyiş,
- ✓ Devamlı olarak fısıltı halinde ya da bağırarak konuşma,
- ✓ Konuşmada tek düzelik,
- ✓ Benzer sesli sözcüklerin araştırılması,
- ✓ Sınıftaki davranışlarıyla ilgili belirtiler,
- ✓ Dershanede birden oluşan ses değişimlerinin farkında olmayış,
- ✓ Motorlu araçların gürültülerine ilgisizlik,
- ✓ Radyo, teyp gibi müzik araçlarını dinlemeye karşı ilgisizlik,
- ✓ Sınıftaki tartışmalara karşı ilgisizlik,
- ✓ Konuşulanların özellikle bazı sözcüklerin yinelenmesini isteme,

- ✓ Konuşana belirli bir biçimde kulağını verme, bir eliyle kulağını destekleyerek dinlemeye çalışma,
- ✓ Öğretmenin ya da konuşanın sürekli olarak yüzüne bakarak dinleme ya da izleme,
- ✓ İşitebilmek için konuşana doğru eğilme ya da uzanma,
- ✓ Konuşulanları bazen işitip bazen işitmeyerek insana isine geleni duyuyor işine gelmeyeni duymuyor izlenimini verme,
- ✓ İsteklerini meramını anlatmak için gereğinden fazla jest ve mimik kullanma,
- ✓ Talimatları yanlış anlama,
- ✓ Dikte çalışmalarında olağanüstü yanlışlıklar yapma,
- ✓ Okul başarısında yaşına göre düşüklük,
- ✓ Sık sık kulak ovuşturma ve karıştırma,
- ✓ Sessizliği seçme,
- ✓ Gülmede azlık,
- ✓ Okuma güçlüğü.

Yukarıda yazılan belirtilerin hepsine mutlaka rastlanacak diye bir zorunluluk olmamakla birlikte çoğunun bir arada görülme ihtimali de yüksektir. Duygu ve düşüncelerini ifade etmekte güçlük çeken ve diğer çocuklarda gördüğü özelliklerin kendisinde eksik kaldığının farkına varan çocuk, uyum güçlükleriyle karşılaşabilir (21, 22).

3.2.3.İşitme Engellilerin Sınıflandırılması

İşitme Engeli, derecesine, oluş zamanına ve yerine göre sınıflandırılmaktadır.

3.2.3.1.İşitme Kaybının Derecesine Göre Sınıflandırma

Martin (1990) ve Sevinç (2002), işitme kaybının derecesine göre şu şekilde bir sınıflama yapmışlardır:

1. Normal işitme (-10 dB- 15 dB HL)
2. Çok hafif derecede işitme kaybı (16 dB- 25 dB HL): Bazı sesleri yaprak hışırtısı, çağlayan sesi gibi) duymada ve ayırt etmede güçlükleri vardır.
3. Hafif derecede işitme kaybı (26 dB- 40 dB HL): Konuşma seslerinin bazılarını duyabilmede ve karşılıklı konuşmaları takip etmede bazı güçlükler vardır.
4. Orta derecede işitme kaybı (41 dB- 55 dB HL): Karşılıklı konuşmaları anlamada güçlük çekerler. Var olan işitme kaybı nedeni ile bazı artikülasyon ve ses bozuklukları gösterebilirler. İşitme cihazı kullanımını bunlara fayda sağlayabilir.
5. Orta - ileri derecede işitme kaybı (56 dB- 70 dB HL): Ancak yüksek sesle yapılan konuşmaları duyabilirler. Konuşmada, lisan bozukluğu gözlenir. Karşılıklı ve kalabalık ortamlarda işitsel algılama yetersizliği nedeniyle konuşmayı öğrenme güçlükleri bulunmaktadır. İşitme cihazı kullanımından yüksek düzeyde fayda görmekte-dirler.
6. İleri derecede işitme kaybı (71 dB- 90 dB HL): Normal şiddetteki konuşma seslerini ve çevresel sesleri duyamazlar. İşitme cihazı kullanmaları gerekmektedir.
7. Çok ileri derecede işitme kaybı (91 dB HL ve yukarısı): Konuşma seslerini ve çevresel sesleri duyamaz. Konuşmayı anlamamaya bağlı olarak kavramları öğrenmede sıkıntıları vardır. Önemli derecede konuşma, lisan ve ses bozuklukları meydana gelmektedir. Yararı kısıtlı olmasına rağmen cihaza gerek duyulabilir (23, 24, 25).

3.2.3.2.İşitme Engelini Oluş Zamanına Göre Sınıflandırma

Genel olarak işitme engelinin oluş zamanına göre iki tür işitme kaybı mevcuttur.Eğer işitme kaybı çocuk dili kazanmadan ortaya çıkmışsa dil öncesi işitme kaybı, dili kazandıktan sonra ortaya çıkmışsa dil sonrası işitme kaybından söz edilir (26).

3.2.3.3.İşitme Engelini Oluş Yerine Göre Sınıflandırma

İşitme Engelini oluş yerine göre 5 bölümde oluşmaktadır. Bunlar:

a) İletim tipi işitme kaybı:

Dış ve orta kulağın etkilendiği hastalıklarda (doğuştan olan problemler, dış kulak yolu iltihabı, dış kulak yolu darlığı, orta kulak enfeksiyonları, östaki tüpü hastalıkları, orta kulakta kireçlenme, travmalar, tümörler) görülen işitme kaybıdır. Sesin algılanmasında değil, sesin iletiminde bir sorun vardır. Genellikle tıbbi ve cerrahi olarak tedavi edilebilir (27).

b) Sensörinöral işitme kaybı (Duyusal-sinirsel işitme kaybı):

İç kulak (sensör) ya da işitme sinirlerindeki (nöral) hasarlar sonucu meydana gelmektedir. Hafiften toplam işitme kaybına kadar değişik derecelerde gözlemlenebilir. Sensör ve nöral tipteki işitme kayıplarının kombinasyonu şeklindedir.

Sensör işitme kaybı, iç kulaktaki patolojiden kaynaklanan işitme kaybı olarak bilinir. Sesleri algılama, ses sembollerini tanıma, ayırt etme ve sesin kavramsal yapısını öğrenmede problemleri vardır.

Nöral işitme kaybı, işitme sinirindeki patolojiden kaynaklanmaktadır. Sesleri algılama, ayırt etme ve sesin anlamını öğrenmede güçlükleri vardır.

c) Karışık (Mixt) tip işitme kaybı:

İletim tipi ve sensörinöral tip işitme kayıplarının birlikte görülmesi olarak ifade edilir. İşitsel uyarıcıyı algılama, ayırt etmek ve ses kavramını öğrenmede güçlükleri vardır. İşitme kayıplarının çoğu iletimsel, duyuşal- sinirsel ve karışık tip hasarlar sonucu meydana gelir. Bununla birlikte bu üç tipte de çocuğun yalnızca bir kulağı diğlerinden daha ciddi bir düzeyde etkilenebilir (28, 22).

d) Merkezi tip işitme kaybı:

Merkezi sinir sisteminde görülen bir zedelenme sonucu ortaya çıkmaktadır. Dış ve orta kulak görevini üstlenir. İç kulak ve işitme sinirleri normal çalışır ancak merkezde bir bozukluk söz konusudur. Bu hasar, bireyin sesleri algılamasını ve sese anlamlı bir şekilde tepki göstermesini engeller.

e) Psikolojik (fonksiyonel/organik olmayan) İşitme Kaybı:

Bireyin herhangi bir sebeple işitme kaybı var gibi davranması veya gerçekten işitme kaybının olduğuna inanması ile meydana gelme durumudur. Kulağın yapısında ve işleyişinde bir bozukluk olmadığı hâlde, işitme gerçekleşmez (27).

3.2.4. İşitme Engelli Öğrencilerin Özellikleri

Zor işiten çocuklar, işiten çocuklarla aynı özellikleri gösterirler. Bu çocukların işitme kayıpları hafiftir ve konuşmalarına büyük bir engel oluşturmaz, ama ağır işitme engelli olan çocuklar iletişim için konuşmadan başka diğere araçlara ihtiyaç duyabilirler.

3.2.4.1. Bilişsel Gelişim Özellikleri

İşitme engelli çocukların dili kazanmalarındaki güçlük ve gecikme okuma başarılarını etkilemektedir. İşaret dili yazılı şekli olmayan bir dildir. Bu sebeple

ilk dili işaret dili olan bireyler için kendi dillerini okumayı öğrenmek, yabancı bir dili okumayı öğrenmek gibidir. Bir çalışmada ortalama zekâya sahip işitme engelliler okulu mezunlarının (lise düzeyinde) okuma düzeyi ortalamalarının, normal işiten 9-10 yaş çocuklar ile paralellik gösterdiği bulunmuştur. İşitmeyen öğrenciler aslında diğer başarı ölçümlerinde de işiten yaşlılarından geridirler. Bunun bir sebebi, test direktiflerinin öğrencinin tercih ettiği iletişim yöntemi ile verilmemesi olabilir. Bir diğer sebep ise işiten dünyadaki işitmeyen çocuğun konuşmaları duyamaması nedeniyle tesadüfi öğrenme fırsatlarının kısıtlı olmasıdır. Genellikle ebeveynler, öğretmenler ve arkadaşlar işitme engelli çocukla direk konuşmadıkları diğer zamanlar birbirleriyle konuşurlarken işaretler kullanmazlar. Bu yüzden işitme engelli bir çocuğun diğer insanlar arasındaki iletişimi izleme fırsatı kısıtlıdır (16).

3.2.4.2. Duyuşsal Gelişim Özellikleri

Ataklık yoğunluğunun işitme engelli çocuklar arasında işiten çocuklardan daha çok olduğu görülür. Yapılan bir çalışmaya göre, işitmeyen anne-babaya sahip işitmeyen çocukların diğer işitme engelli çocuklardan önemli derecede daha az atak olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, ataklığın temelinde iletişim probleminin yer aldığını ortaya koymaktadır. Çalışmalar işitme engelli çocukların % 20-30'nun davranış bozuklukları gösterdiğini vurgulamaktadır. Oysa bu oran işiten çocuklarda % 7-10'dur. Bu oranın büyüklüğü bu çocukların kendilerinden ne beklendiği, neden ve nasıl uygun bulunan şekilde davranmaları gerektiği hakkında yeterli bilgiye sahip olmamaları ile bağdaştırılmaktadır. Bu, sınıf kurallarını açık ve kesin olarak belirlemenin ve bunu işitme engelli öğrenciye ifade etmenin önemini ortaya koyar (16).

3.2.4.3.Motor Gelişim Özellikleri

Araştırmalarda işitme engelli ve işiten çocukların statik ve dinamik denge, motor gelişim ve motor yetenekleri arasında bulunan farklılıklarla ilgili olarak bazı çelişkiler mevcuttur. Araştırmadaki bulguların birbirinden oldukça farklılık göstermesinin nedeni olarak çalışmalardaki vestibüler hasarlı çocukların sayısındaki farklılıklar düşünülmektedir. İç kulaktaki yarım daire (semicircüler) kanalları bir hasara uğradığında denge problemleri meydana gelmektedir. Bu denge problemleri motor yetenek gecikmesi ve gelişimsel kayıplara sebebiyet vermektedir. Butterfield (1986), işitme engelli çocuklar üzerinde yaptığı araştırmada koşu, fırlatma, vurma ve sekmede yaşla beklenen gelişim olduğunu ortaya koymuştur. Topa ayakla vurma, atlama ve zıplamadaki olgun örüntü gelişimindeki gecikmelere denge probleminin neden olduğu düşünülmektedir. Araştırmacıların bazıları da işitme engelli çocuklar arasında sabit yerde top zıplatma, yakalama, topa ayakla vurma ve top fırlatmada gecikme tespit etmişlerdir (29, 16).

3.2.4.4.Dil ve Dil Gelişimi

Sümer (2006)'e göre, işitme engelli çocukların birçoğu işitme cihazı kullanmak kaydı ile konuşarak iletişim kurma konusunda eğitilmektedir. İşitme engelli çocuğun hangi düzeyde konuşma öğrenebileceği verilen eğitimin özellikleri ve bazı faktörlere bağlıdır. Bunlar:

- ✓ Ne kadar duyabildiği,
- ✓ Net olarak duyup duymadığı,
- ✓ Çevresindeki yetişkinlerle kurduğu iletişimin anlaşılabilir nitelikte olmasıdır.

İşitme engelli çocukların kelime kullanmayı öğrenmesi bir hayli zaman alabilir ve bu sebepten dolayı konuşması anlaşılabilir. Dil kullanımının yanında anlamada da güçlükleri olabilir. Çocuklar duyduğu konuşmaları yorumlamada zorluk çekebilirler (30, 31).

3.2.5.İşitme Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor

Spor ve beden eğitimi, engelli çocukların, kendisi gibi engelli ve normal gelişim gösteren çocuklarla bir araya gelerek; bir gruba ait olma, paylaşma ve işbirliği yapma becerilerini kazanmasına olanak sağlar. Aynı zamanda spor, çocuğa engeliyle başa çıkma ve hafifletme yollarını öğretirken, kas ve sinir sistemini, zihinsel reaksiyonlarını ve motor gelişimini de destekler (32).

Ülkemizde engellilere yönelik beden eğitimi öğretmenliği ve sportif anlamda kurulan ve zamanla değişiklik gösteren kuruluşlar göz önünde bulundurulduğunda; beden eğitiminin, yaygın olarak gelişim gösteren çocuk ve gençlerin devam ettiği okullarda yapıldığı görülmektedir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmeni yetiştiren okulların müfredatları engellilere yönelik değil, engeli olmayanlara göre planlanmaktadır (33, 34).

Beden eğitimi ve spor aktivitelerine işitme engelli öğrencileri dahil ederken beden eğitimi derslerinde geleneksel olarak uygulanan basketbol, futbol, voleybol, tenis, badminton gibi etkinlikler bu öğrencileri bağımsız kılmaz. Bununla beraber golf, yüzme, dövüş sanatları, aerobik, güreş, jimnastik, ağırlık kaldırma, kay kay gibi etkinlikleri programa dâhil etmek öğrencilerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine başarılı katılımı için bağımsızlık ve imkân olanağı sağlayacaktır. İşitme engelli öğrencilerin kendilerine uygun bir program olmaması nedeniyle öğrencilerin kendilerini zinde hissetmeleri, vücudunu tanıması,

geliştirmesi, daha büyük bir zaman dilimine yayılacak, gelişimi geç olacak ve ileride katıldığı sportif etkinliklerde zorluk çekecektir. Liberman ve Macvicar (2003) tarafından yapılan bir çalışmada 144 beden eğitimi oğretmenine görme engelli, görme ve işitme engelli çocukları beden eğitimi dersine dâhil ederken ne tür engellerle karşı karşıya kaldıkları sorulmuştur. Sonuçlarda, en büyük engelin oğretmenlik sertifikası programında yeterli eğitimin verilmediği ortaya çıkmıştır. Üniversite eğitim programı lisans oğrencilerine görme ve işitme engelli çocukları beden eğitimi ve spor eğitimi programına dâhil ederken kendilerini daha profesyonel hissetmeleri için yeterli bilgiyi sunmamaktadır. İşitme engelli çocukların beden eğitimi ve spor derslerine katılmasıyla yaşanan sorunları oğretmen ve oğrenci boyutunda incelemiş ve öncelikli problem olarak, birçok beden eğitimi oğretmeni işitme engelli oğrencilerle çalışmak için yeterince hazır olmadıklarını savunmaktadırlar. Örneğin, çoğu beden eğitimi oğretmeni derslerinde işitme engelli oğrenciler için mimik veya beden hareketlerini kullanmamaktadır. Bu da bu tip oğrencilerle iletişimi kısıtlamaktadır. Ayrıca birçok beden eğitimi oğretmeninin işitme engelli oğrencilerle çalışmak için isteksiz davranmaktadır. Bunun sebebi olarak da bu iş için eğitim almadıklarını ve böyle bir sorumluluk almaya hazır olmadıklarını bildirmektedirler. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde işitme engelli oğrenciler çoğu zaman yapılan etkinliklerin bir parçası olmaya teşvik edilmemektedirler. Daha da kötüsü bazı beden eğitimi oğretmenleri işitme engelli oğrencilerin engelini görmezden gelerek onlara yönelik gerekli yöntem ve teknikleri uygulamamaktadır. Bu tip oğrencilerle çalışmaya gönüllü olan oğretmenler dahi, çoğu zaman bu konuda çok az bir eğitime sahiptir ve nereden başlayacaklarını bilememektedirler. Belki de en

büyük problem bu alanda beden eğitimi öğretmenlerine verilecek Hizmet İçi Eğitim (HİE)'nin eksik oluşudur (35, 36, 37).

Engellilere beden eğitimi ve spor etkinlikleri yaptırılırken "engellilerde spor değerlendirme kriterleri" göz önünde tutularak özellikle "özüre uygunluk" ve "amaca uygunluk" prensipleri baz alınmalıdır. Engelli bir sporcunun kendi engel türü veya derecesinde olmayan kişi ve gruplarla Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılması yada kendi kabiliyetlerini aşan bir hareket yapması ve zorlanması başarısızlığa yol açacağından dolayı öğrenci olumsuz yönde etkilenebilmektedir (34, 38).

3.2.6.İşitme Engelli Bireylerde Fiziksel Etkinliklerin Gelişime Katkısı

Araştırmalar, egzersizlerin kemik genişliği ve mineralizasyonu artırdığını, buna karşın hareketsizliğin kemikleşme mineralizasyonunu azalttığını ve kemiklerin daha kolay kırıldığını, daha zayıf bir iskelet sisteminin oluştuğunu ortaya koymaktadır. Engelli olmayan çocuklar, normal büyüme ve gelişimi sürdürmek için günlük oyun aktivitelerine katılarak yeterli fiziksel aktivite ihtiyacını karşılamaktadırlar. Birçok ağır engelli bireyin büyümesinin duraklaması, yetersiz fiziksel aktivitelere katılmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir (39).

Engellilerde fiziksel etkinliklere katılmanın yaralarını felsefi açıdan değerlendiren yazarlar daha çok duygusal gelişim ve psiko-motor gelişime katkılarını ele almaktadırlar. Sporun hem bedensel ve zihinsel yönden sağlıklı, hem de engelli bireyler için son derece değerli olduğu ama engelli bireylerin spora olan ihtiyaçlarının daha fazla olduğu, sporun engelli bireylerin hareket etmekten haz alma, eğlenme ve başarıma gereksinimlerinin karşılanmasında önemli bir

etken olduğu vurgulanmaktadır. Yazarlara göre spor, kişilere zr ile başa çıkmasını ve özrünü hafifletmesini öğretmekte, keyif vermekte, iletişim ve paylaşım sağlamakta, yaşam motivasyonunu artırmakta, dürüstlük, hoşgörü, işbirliği gibi olumlu kişilik özelliklerini elde etmesine kolaylık sağlamaktadır (40).

Sporun kas ve sinir sisteminin, zihinsel reaksiyonların, vücudun fizyolojik ve metabolik gelişimini destekleyen bir araç olduğu, fiziksel aktivitelerin bir çeşit rehabilitasyon özelliği bilinmektedir. Bazı araştırmacılara göre, sportif aktivitelere katılma, bireye kasların güçlendirilmesi, koordinasyon gelişimi, esneklik gelişimi, solunum ve dolaşım sisteminin gelişimi, spastisiteyi nleme alanlarında önemli ölçüde faydalar sağlamaktadır (41).

3.3.Futsal

Futsal, futbolun uluslararası yönetim organı FIFA (Federation de Football Association) tarafından resmi olarak onaylanmış olan futbolun salonda oynanan versiyonu olarak ifade edilmektedir (42).

Futsal 1920' lerde Güney Amerika'dan çıkmıştır ve özellikle Brezilya futbolu ile ilişkisi olan doğal yetenekler ve oyun stili ile vasıflandırılır. Futsal; Brezilya, İtalya, İspanya ve Doğu Avrupa lkelerinin büyük çoğunluğu dahil olmak üzere bir çok ülkede popülerdir (43).

Futsal, 18-25 metre genişliğinde 38-42 metre uzunluğunda bir alanda 20'şer dakikalık 2 periyotta oynanan, srenin, mola, on metre penaltı, sahanın silinmesi ve sakatlıklar gibi nedenlerden dolayı durduğu bir spor branşıdır. Genellikle müsabakalar, müsabaka süresi olarak belirlenen 40 dakikadan %75-85'i kadar daha uzun sürede tamamlanır. Takımlar her periyotta 1 dakikalık mola

hakkına sahiptirler. İki periyot arası 10 dakikalık devre arasından oluşur (44, 45, 46).

Bir futsal takımında oyuncu sayısı en fazla 12'dir. Bu oyuncuların 2'si kaleci, diğer 10'u ise saha oyuncusudur. Müsabaka esnasında oyuncu değişikliği hakkı sınırsızdır. Müsabakada 1 başhakem, 1 yardımcı hakem ve 2 masa hakemi vardır (46).

Oyun biri kaleci olmak üzere her biri en çok beş oyuncudan oluşan iki takım arasında oynanır. Eğer takımlardan birinde üçten az oyuncu varsa, o maç başlatılamaz. Eğer oyun devam ederken takımlardan birinin oyuncu sayısı üçten aşağı düşerse oyun tatil edilir (47). Oyunun ana özelliklerinden biri de az sıçrayan 4 numaralı ağırlaştırılmış deri topla oynanmasıdır (43).

FIFA ve UEFA futsalın dünya futbolundaki önemini kabul etmekte ve futsal için Dünya ve Avrupa Şampiyonaları düzenlemektedir. UEFA ayrıca kulüpler düzeyinde UEFA Futsal Cup olarak adlandırılan bir kulüp şampiyonasını düzenlemektedir.

Ülkemizde ise Futsalın hızlı bir şekilde benimsenerek takım, sporcu ve maç sayılarının artması ile birlikte Türkiye Futbol Federasyonu, futsala olan desteğini arttırmıştır.

Düzenlenen antrenör ve hakem seminerleri sonucunda 200'den fazla futsal antrenörü ve 389'u 1. ve 2. Futsal hakemi olmak üzere toplam 1241 futsal hakemi yetiştirilmiştir.

Milli Takımımızın uluslar arası arenada elit takımlar arasına girmesinin yanı sıra, futsalın ülkemizde tabana yayılması amaçlanmaktadır. Futsal, özellikle yılın her mevsiminde oynanabilmesi ile çocuklar için düzenli bir spor yapma

imkanı yaratarak, futbolcu adaylarımızın tekniklerine yapacağı katkıyla beraber altyapı organizasyonlarında da büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Türkiye, son zamanlarda Futsalda uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmaya başlamıştır (47).

Son on yıl içinde, analiz uygulamaları bireysel ya da takım sporlarında farklı performans göstergelerini anlayabilmek için spor ve egzersiz bilimciler arasındaki popülaritesi artmıştır. Farklı kademelerde görev yapan pek çok analist, teknik-taktik değerlendirme, hareket analizi, geri bildirim sağlanması, norm geliştirme ve modelleme yapmayı içeren birçok amaç için analiz yöntemleri kullanmıştır (48, 49).

3.4.İşitme Engelliler Spor Federasyonu

İşitme Engelliler Spor Federasyonu, Türkiye Engelliler Spor Federasyonlarına (TESF) bağlıdır. 2000 yılında kurulan İşitme Engelliler Spor Federasyonu Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü çatısı altında çalışmalarını sürdürmektedir.

Federasyona bağlı 67 spor kulübü bulunmaktadır. Türkiye genelinde 405 Bayan, 3482 Erkek, toplam 3887 sporcu ile faaliyetler sürdürülmektedir. Her yastaki sporculara hizmet vermek amacıyla Müsabakalar Büyükler, Gençler, Ümitler, Yıldızlar Şampiyonaları ile kategorilere ayrılmıştır.

Faaliyet gösterilen spor branşları; Futbol, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Masa Tenisi, Satranç, Güreş, Kayak, Yüzme, Atletizm, Bowling, Badminton, Halk Oyunları ve Tenis'tir.

Diğer Özürlü Spor Federasyonlarında ayrı kural ve ekipmanlar olmasına karşın, işitme Engelliler Spor Federasyonundaki spor branşlarında normal

sporcular ile aynı kurallar ve saha ölçüleri geçerlidir. Federasyonun tek farkı kulüplerin uluslararası şampiyonasının olmamasıdır. Sadece Milli Takımlar düzeyinde uluslararası şampiyonalar yapılmaktadır (50).

3.4.1.İşitme Engellilerde Futsal

İşitme engelliler futsal ile ilgili yeterli kaynak bulunmamaktadır. Ülkemizde işitme engelliler futsal çalışmaları ilk olarak 2002 yılında başlamıştır. Futsal çalışmaları futbolun temelini oluşturarak, bu çalışmaların aynı zamanda futbola da büyük katkısı olmuştur.

Futsal Türkiye şampiyonası düzenlenerek futsal milli takım oluşturulmuştur. Futsalda yeterli alt yapıya sahip olunmadığı için futsal milli takımımız futbol oynayan sporculardan oluşmuştur.

İşitme engellilere yönelik Avrupa Şampiyonası ilk kez 2002 yılında düzenlenmiş ve bu organizasyona ülkemiz katılmamıştır. Milli takım olarak ilk defa Avrupa Şampiyonası'na (2006 Moskova/Rusya) ve Dünya Şampiyonası'na (2007 Sofya/ Bulgaristan) katılmıştır. Bu şampiyonalarda herhangi bir derece elde edilememiştir. Daha sonra 2010 da İsviçre'nin Winterhurt şehrinde düzenlenen 3. Avrupa Şampiyonası'nda ise erkek milli takımımız derece alarak beşinci olmuştur. Bayan milli takımımız ise onbirinci olmuştur. 2011 yılında İsveç'te düzenlenen Dünya Şampiyonası'nı erkek milli takımımız dünya ikincisi olarak tamamlamıştır. Erkek futsal milli takımımız 4. Avrupa İşitme Engelliler Futsal Şampiyonası'nda ise 4.sırada yer almıştır (51).

3.5.Motivasyon (Güdülenme)

Psikolojinin keşfetmiş olduğu en önemli kavramlardan biri güdüdür. İnsanların ve hayvanların davranışlarının temelinde güdüler yatar. Güdüler bu gün

bilinen ve anlaşılabilen, ya da henüz pek açık seçik anlaşılmayan türden olabilirler. Nerede olunursa olsun ve ne yapılırsa yapılsın, her davranışın altında bir güdü ya da güdüler zincirinin yattığı bilinmektedir (8).

Güdü: organizmada bir davranışı başlatan, ortaya çıkaran ve sürdüren bilinçli ya da bilinçdışı etkenlerdir (7).

Güdü bireye amaçları doğrultusunda hareket etmesi için enerji verir ve harekete geçirir. Bu nedenle öğrencilerin öğrenme sürecinin başında öğrenmeye karşı güdülenmeleri büyük önem taşır. Güdülenme biçimleri açısından bireyler arasında önemli farklılıklar vardır. Bu farklılıklara onların belli bir işe güdülenmelerini olumlu ya da olumsuz yönde etkiler (52).

Arslanoğlu (2005)' na göre güdü, kişiyi bir harekette bulunmaya veya birçok hareket seçeneğinden birini tercih etmeye iten ve görece bir süreklilik gösteren faktörlere denir (53).

Motivasyon kelime karşılığı olarak güdülenme, isteklendirme, özendirme anlamına gelmektedir (54).

Genel anlamda motivasyon, insan organizmasını davranışa iten, bu davranışların şiddet ve enerji düzeyini tayin eden, davranışlara belirli bir yön veren ve bunun devamını sağlayan çeşitli iç ve dış sebeplerle birlikte bunların işleyişini kapsayan hem biyolojik ve fizyolojik hem de kültürel içerikli bir durum olarak tanımlanabilir. (55, 9).

Arkonaç (1998)' a göre motivasyon, genel anlamda, insan organizmasını davranışa iten, bu davranışların şiddet ve enerji düzeyini tayin etmeyi, davranışlara belirli bir yön vermeyi ve bunun devamını sağlayan çeşitli iç ve dış sebepleri ve bunların işleyiş mekanizmalarını kapsar. Bir motivasyon süreci

içerisinde, hem zihinsel, hem de duygusal faktörler etkili olur. Açlık, susuzluk, uyku gibi temel ihtiyaçlar veya sosyal ilişki kurma, saygınlık gibi ihtiyaçların öznel yansıması olarak değerlendirilen güdüler, eylemin nesnel koşullarıyla olan bağlantıları sayesinde onlara somut bir içerik kazandırır (56).

3.5.1.Motivasyon Türleri

Motivasyon, içsel ve dışsal motivasyon olmak üzere iki ana kategoriye ayrılmaktadır.

3.5.1.1.İçsel Motivasyon

Açlık dürtüsü ve susuzluk dürtüsü sıklıkla bireyi hedefe yönelik davranışlarda bulunmaya zorlar. Açlık ve susuzluk dürtülerinin yol açtığı güdüsel davranışların yanı sıra, bedenin fizyolojik dengesini korumak amacıyla, zaman zaman yapılan birçok davranış vardır. Daha çok bu tür fizyolojik ihtiyaçların yol açtığı dürtülerin kaynaklarına içsel motivasyon denir (57). İnsanın doğal gereksinimlerinden kaynaklanan bilinçsiz davranışlardır. Bu davranışlar öğrenmeye dayanmaz, kendiliğinden doğal olarak ortaya çıkarlar. Bunlar, belli bir ihtiyacı karşılamaya yönelik dürtülerdir ve kalıtım yolu ile bireyden bireye aktarılmaktadırlar. İlkel davranışlardır ve evrimleşmemişlerdir. Dış etkenler ile ortaya çıkarılmadıkları için tamamlayıcı özellikleri bulunmaktadır (58).

Psikologlar içsel motivasyon üzerine de birçok çalışma yapmışlardır. İçsel motivasyon, motivasyonun bilişsel yönüyle ilgili olmasının yanında duygusal özellikler de taşımaktadır. İnsanların içsel motivasyon ile birlikte hem zihinsel olarak hem de yeteneksel olarak gelişmeleri yönünde doğal bir motive olma özelliğine sahip olduğunu ifade edilmektedir. Böylelikle motive olup başarılar elde eden birey, hayatında mutlu ve memnun olmaktadır. İnsan olmanın gerekleri

ile ilgili olarak; bireylerin ilgilerini çeken, onları teşvik eden ya da engelleyip kısıtlayan faktörler; bireylerin zihinsel işlevlerine de etki ederek motive olmalarında önemli bir etkiye sahiptir.

İçsel motive olmuş bireyler birtakım özelliklere sahiptirler:

- ✓ Öğrenme etkinliklerini kendileri başlatırlar.
- ✓ Zorlu görevleri tercih ve takip etmekten kaçınmazlar.
- ✓ Mevcut durumların ötesine dair sorgulama yeteneğine sahiptirler. Bilgilerini her zaman iletirmek ve genişletmek amacını taşırlar.
- ✓ Sahip oldukları koşulları zorlamayı, bunların ötesine geçebilmeyi isterler.
- ✓ Başladıkları işi yarım bırakmayı sevmezler, onu tamamlamak isterler. Yarım bırakılmasına hoş bakmazlar.
- ✓ Dışsal koşullar belirgin olsun ya da olmasın görevlerini yerine getirmekte ihmalkâr davranmazlar.
- ✓ İçsel olarak motive olmuş bireyler, yaptıkları işte zevk alırlar ve mutlu bir görünüme sahip olurlar.
- ✓ Başarılarından gurur duyarlar (59).

3.5.1.2.Dışsal Motivasyon

Diğer insanlar aracılığıyla gelen negatif ve pozitif etkilerde bulunabilen, davranışın tekrarlanma olasılığını arttırıp azaltabilen maddi, manevi değerler taşıyan güçlendirme veya pekiştirme. Dışsal ödüller maddi materyaller olabilirler(Örneğin; kupa, para, madalya vb. dışsal ödüller). Dışsal ödüller maddi olmayan kaynaklardan da gelebilir (Örneğin; takdir edilme, övülme vb.) (60). Dışsal motivasyon sporcunun kendisi ile direkt ilgili olduğu bir durum değildir.

Dış ortamda oluşan durumların sporcu üzerinde oluşturduğu olumlu ya da olumsuz etkilerdir (61).

Dış motivasyon denince önce akla antrenör, seyirci vb. unsurlar gelmektedir. Antrenör sporcuya övmek ya da cezalandırmak suretiyle ona istediğini yaptırabilir. Övgü ile sporcu antrenöre, müsabakaya ve kendisine daha olumlu yaklaşacaktır. Övgü sporcuya neyin doğru olduğu hakkında bilgi verecektir. Ceza onun haksız olduğunu bildirir ve olumlu hislerin oluşmasına hiçbir katkısı olmaz. Yerinde ödül sporcuya güven kazandırır ve onun daha başarılı olmasını sağlar. Ceza ve şüphe karmaşıklık yaratır (60, 62).

Dışsal motivasyon ceza ve ödüllere dayanır. Hareket ve davranışlarımızı yönlendiren terfi etme, şikâyet edilen şeyden kaçma, iyi bir makam kazanma veya liyakate dayalı yükselme gibi maksatlar; dışsal motivasyonun kaynaklarıdır. Birey, dışsal motivasyon ile güdülendiğinde eylemin kendisinden çok, eylemin kendisine kazandıracakları ile ilgilenir. Motivasyon ve davranışı, ödül ve ceza açısından değerlendirildiği için dışsal motivasyon, motivasyonun davranışsal açıdan ele alınması olarak ifade edilmektedir; insanların teşvik ediciler ve caydırıcılara göre hareket etmesine sebep olur (63).

3.5.2.Sporda Motivasyon

Bazı sorular sorarak konuya girilmesi daha aydınlatıcı olacaktır. Bireyi herhangi bir spor dalını seçmeye yönelten nedir? Neden kimi sporcular daha dirençli, kimilerinin kolayca moralleri bozulmakta ve başarılı olmak için gerekli direnci gösterememektedir? Yenilgiler karşısında niçin saldırgan davranışlar sergilenir? Bir tutku ya da tapınma derecesine varan yoğun, çileli ve yıllar süren antrenman ve yarışmalar sonunda elde edilen nedir? Benzer sorular çoğaltılabilir.

Bireyi spor yapmaya yönelten nedenlerin salt “spor sevgisi, spor aşkı” gibi yüzeysel ve öze inmeyen nedenlerle açıklanması, bilimsel bir yaklaşım sayılamaz. Sportif etkinlikler içinde yer alan insanların davranışlarının açıklanması, güdülenme kavramı içinde ele alınmaktadır. Her şeyden önce spor yapan kişi, “hareket etme” gereksinimini karşılamaktadır. Belirli kurallar çerçevesinde düzenli biçimde ve uzun süre yapılan spor etkinlikleri organizmada olumlu değişim ve gelişmeler sağlar. İskelet, kas, solunum-dolaşım sistemleri daha verimli çalışır. Günümüzde spor büyük halk kitlelerinin yakından ilgilendiği, beğeni gören önemli bir uğraşı durumuna gelmiştir. Kulüp yöneticileri, eğiticiler, spor izleyiciler ve öğrenimi yıllar süren becerileri sergileyen sporcular; hep birlikte spor eylemlerinin, tüm insanlığın yararlı ve anlamlı bir uğraşısı olarak algılanmasına hizmet eden kişilerdir. Demek ki, spor biyolojik (fiziyojik), psikolojik ve toplumsal boyutlu ve kendine özgü içeriği bulunan bir gerçektir. Güdülenme kavramı, spor eylemleri içinde yer alan tüm kesimlerin istek ve beklentilerini yansıtmaktadır (64, 65).

Bir antrenörün güdüleme eylemini gerçekleştirebilmesi için sporcuları hakkında çeşitli bilgilere sahip olması gerekir. Bu bilgiler sporcunun kişilik, sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri ile ilgilidir. Bu bilgileri elde etmek için bazı testlerden yararlanabileceği gibi, gözlemlerden ve çeşitli davranışlara gösterilen tepkilerden de yararlanabilir. Elde edilen bu bilgiler sporcusuna yaklaşım biçimini, seçilecek yöntemi ve yöntemin başarısını etkileyecektir (7).

Belli bir spor faaliyetinin hedefini belirleyen spor motivlerini, faaliyetin kendisi ve bu faaliyette bulunan sporcuyla olan ilişkilerine göre, iki bölüme ayrılmaktadır. İlk bölümdeki motivler, ya doğrudan spor faaliyetinin kendisiyle,

ya spor faaliyetinin sonucuyla, ya da daha ileri bir amaca ulaşmak için bir aracı olarak yine spor faaliyetinin kendisiyle ilgilidir. Sporcuyla olan ilişkilerine göre ise motivler, doğrudan veya toplumsal bir çerçeve içerisinde dolaylı olarak sporcunun kendisiyle ilgilidir. Bu düzenlemeye göre spor motivleri, altı gruba ayrılmaktadır.

1. Spor faaliyetinin kendisi ve doğrudan sporcuyla ilgili motivler: Bedeni faaliyet, hareket, belirli spor hareketlerinden zevk alma, kendini tanıma ve geliştirme, bedeni meydan okuma, macera, gerilim, heyecan gibi.

2. Spor faaliyetinin kendisi ve toplumsal çerçeve içerisinde sporcuyla ilgili motivler: Karşılıklı toplumsal etkileşim, başkalarıyla birlikte spor yapmaktan zevk alma gibi.

3. Spor faaliyetinin sonucu ve doğrudan sporcuyla ilgili motivler: Kendi kendini onaylamaya yönelik başarı motivleri gibi.

4. Spor faaliyetinin sonucu ve toplumsal çerçeve içerisinde sporcuyla ilgili motivler: Kendini gösterme, başkaları tarafından onaylanma, toplumsal itibar görme, prestij, üstünlük gibi.

5. Daha ileri amaçlara ulaşmak için aracı olarak spor faaliyetinin kendisi ve doğrudan sporcuyla ilgili motivler: Sağlık, dış görünüş, boş zamanları değerlendirme, maddi kazanç, seyahat gibi.

6. Daha ileri amaçlara ulaşmak için aracı olarak spor faaliyetinin kendisi ve toplumsal çerçeve içerisinde sporcuyla ilgili motivler. Arkadaşlık, başkalarıyla ilişki kurma, saldırganlık, toplumda bir yer edinme, ideoloji gibi (66). Birey kendisinin ve dünyasının oluşturduğu görüşleri doğrultusunda bir amaç edinmekte ve bu amaca ulaşmak için bir takım davranışlar ortaya koymaktadır (67, 68).

3.5.3.Spor da Motivasyon eşitleri

Spor da motivasyon eşitleri nitelik ve nicelik açısından olmak üzere 2 başlık altında toplanmaktadır. Bunlar da kendi ilerinde bۆlumlere ayrılmaktadır.

3.5.3.1.Nitelik Açısından Spor Motivasyonu

Nitelik açısından spor motivasyonu; genel ve ۆzel spor motivasyonu olmak üzere 2'ye ayrılmaktadır.

3.5.3.1.1.Genel Spor Motivasyonu

Bu terim, spor gۆdۆlenmesinin temelinde yatan ruhsal ve toplumsal gereksinimleri gۆsterir (7). Bu gereksinimler arasında takdir edilme, dost kazanma, evre edinme gibi toplumsal gereksinimler yer almaktadır. Kۆltür, evre ve aileden kaynaklanan gۆdۆler insanların gۆrۆř ve beklentilerini etkilemektedir. Bu çerçevede; etkin olma, kendini anlatma, ۆn kazanma, prestij ve ۆstۆnlük sağlama, egemen olma isteği, ve macera hevesi; bireyi spor yapmaya yۆnelten nedenler olarak gۆrۆlmektedir (64).

3.5.3.1.2.Özel Spor Motivasyonu

Bu motivasyon tamamen biyolojik içerikli olup, hareket, oyun, hareket ederek rahatlama, yۆksek kondisyona sahip olma, gۆlۆ olma, sağlıklı olma dۆrtۆlerinden kaynaklanmaktadır. ۆzel spor motivasyonu spor yapanların yaptıkları spor faaliyetlerine gۆre çeşitlilik gۆsteren motivasyonel faktۆrler olarak da sۆylenilebilmektedir (69, 64).

3.5.3.2.Nicelik Açısından Spor Motivasyonu

Nicelik açısından spor motivasyonu da yeterli, yetersiz ve aşırı motivasyon olmak üzere 3'e ayrılmaktadır.

3.5.3.2.1.Yeterli Motivasyon

Yeterli motivasyon, bireyin fizyolojik ve psikolojik açıdan yarışmaya hazır olması durumudur. Mücadele için gerekli enerjisi vardır ve stresini yönetebilir.

3.5.3.2.2.Yetersiz Motivasyon

Yetersiz motivasyon, sporcunun motivasyon düzeyinin çok düşük olmasıdır. Yetersiz motivasyona yol açan etkenler şöyle sıralanabilir:

- ✓ Takım ya da sporcunun başarıya doymuş olması,
- ✓ Yarışmanın önemsiz olması,
- ✓ Rakibin çok güçlü olması nedeniyle takım ya da sporcunun yenilgiyi bastan kabullenmesi,
- ✓ Rakibin çok zayıf olması nedeniyle küçümsenmesi.

Bu etkenler veya benzer diğer etkenler, sporcu ya da takım motivasyon düzeyini düşürürler. Bunun sonucu ise “ başlama (start) tembelliği” denilen durumdur. Yetersiz motivasyonda sporcunun motivasyon düzeyi düşüktür. Bu durum kendini hem antrenmanlarda, hem de yarışmada gösterir. Sporcunun spor ile olan ilişkilerinde bir gevşeklik, istemsizlik, vurdumduymazlık hakim olur.

3.5.3.2.3.Aşırı Motivasyon

Aşırı motivasyon durumu, sportif başarısızlıkların nedeni olarak, yetersiz motivasyon durumundan daha sık görülmektedir. Özellikle performans sporunda ve profesyonel sporda her yarışma, toplumsal ve ekonomik açıdan büyük önem taşımaktadır. Bu yarışmalar sporcuya genelde tek bir duygu egemen olmaktadır “Ya kazanamazsam” korkusu. Bu korku artmış bir kaygı ve güvensizlik şekline dönüşmektedir. Bu nedenle de, sporcunun motivasyon düzeyi çok yüksek olup, yarışma öncesi “ başlama telaşı (start anxiety)” durumuyla kendini belli

etmektedir. Bu durum aynı zamanda genel spor motivasyonu düzeyinin çok yüksek olduğunu gösterir (69).

3.5.4.Başarı Motivasyonu

Başarı motivasyonu, sporcunun bir yarışma durumuna yaklaşma veya kaçınma yatkınlığı olarak tanımlanabilir. Bu tanıma başarma arzusu da dahil edilerek şöyle bir tanım daha yapılabilir. Bir çok sportif durumlar kişilerin fiziksel yeteneklerinden çok, onların kazanma arzu ve istekleri tarafından etkilenirler. Bazı kişiler diğerlerinden daha çok başarma arzusu, istek ve kararlılığı gösterirler ve başarmak için içsel bir açlık duyarlar (70). Gill (1986) ise, başarı motivasyonunu, başarısızlığa direnme, bir görevi başarmak için uğraşma, belirsiz durumlar aramak olarak tanımlamıştır (71).

Başarma gereksinmesi yüksek olan bireyler, yaptıkları göreve daha dikkat ederler ve herkesten daha iyi yapmaya çalışırlar. Verilen testlerde yüksek başarı gereksinmesi gösteren kişiler, düşük başarı gereksinmesi gösteren kişilerden daha yüksek başarı elde ederler. Araştırmacılar çocuğun yetiştiriliş tarzının bu yönde önemli rol oynadığına inanırlar. Sürekli itaat etmesi beklenen, kendi başına hiçbir konuda karar verme özgürlüğü olmayan çocuklarda başarma gereksinmesi düşüktür. Bu psikologlara göre ilk yaşlardaki yaşam deneyimleri onun başarılı bir insan olup olmamasını etkiler (72, 73).

Başarı motivasyonu, kişilerin düşünceleri, davranışları ve duyguları üzerinde farklı farklı boyutlarda etki ederler;

- ✓ Etkinliklerin seçilmesi (örn., yarışmak için aynı yetenekteki bir rakibi aramak ya da oynamak için daha yüksek ya da daha düşük yetenek seviyesindeki rakipleri seçmek),

- ✓ Hedefe ulaşmak için harcanan çabanın belirlenmesinde (ne kadar sıklıkla antrenman yaptığı gibi),
- ✓ Hedefe ulaşmak için harcanacak çabanın şiddetinin belirlenmesi (antrenmanda ne kadar istekli olduğu gibi),
- ✓ Güçlüklere ya da başarısızlığa göğüs germe (örn., her şey kötü gittiğinde daha çok çalışma ya da bırakma gibi).

Sonuç olarak; başarı motivasyonu, kişinin bir konuda başarılı olmak için çabası, yenilgiyle yüz yüze gelmesine rağmen ısrar etmesi ve başarıdan elde ettiği gurura doğru yönelmesidir (74, 75).

3.5.4.1.Sporada Başarı Motivasyonu

Sporada başarı motivasyonu, sporcunun ileriye, geleceğe dönük beklentilerinin artışı sonucu ortaya çıkar. Bir işi başarmaktan dolayı duyulan zevk ve doyum, gelecekteki başarılar için sporcuda yeni istekler, yeni beklentiler doğurur. Bu güdüye, “sporda başarı güdüsü” veya “başarı motivasyonu” denir. Ancak başarı motivasyonunun gelişme sürecinin sınırları da vardır. Her sporcu yüksek bir başarı motivasyonu geliştiremez. Aynı zekâ seviyesine sahip, aynı çevrede yetişen sporcuların başarı motivasyonları aynı seviyede değildir. Sporcunun beklentileri ile yaşadığı olaylar arasında çok büyük farklılıkların, zıtlıkların görülmesi, hissedilmesi başarı motivasyonunu olumsuz yönde etkiler. Örneğin, bir sporcu bazı hareketleri kolayca yaptığı için benzer hareketleri de aynı şekilde başarıyla yapabileceğine dair beklentiler gelişebilir. Ancak, bu hareketlerini gerçekleştiremez, doğrulayamaz ya da çok az doğrularsa ümitsizliğe düşebilir. Sporcu sık sık başarısızlık yasarsa öğrenilmiş çaresizlik denilen yılgınlık ortaya çıkar (75).

Sporun doğasında var olan yarışmacılık ya da rekabetçiliğin (competitiveness) genellikle başarı motivasyonundan geliştiği kabul edilmektedir. Başarı gereksinimi kuramının odak noktası, bazı bireylerin başarıya dayalı etkinliklerden başarılı çıkmaktan çok üst düzeyde doyum aldıklarıdır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken nokta, başarı algısının bireyden bireye değişeceğidir. Yani her birey kendi başarı davranışını tayin etmekle yükümlüdür. Dolayısıyla, performansa dayalı sonuç bireyin çaba ve becerisi olarak algılanırsa, bu başarı olarak kabul edilebilir. Ama performansa dayalı sonuç bireyin yeteneksizliği ya da düşük çabasına bağlanırsa bu da başarısızlık olarak kabul edilir. Bu nedenle birisi için başarı sayılan bir şey bir diğeri için başarısızlık sayılabilir (76).

Sporda başarı motivasyonunda, genellikle sporcunun yakın çevresi onun beklenti seviyesinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Kendisine örnek veya rakip gösterilen sporcuların önüne geçebilen sporcu, başarısı için standartlarını kendisi seçememiş ve koyamamış ise bundan memnun olamaz, zevk alamaz. Çünkü çevresi istediği için yapmış olmaktan öte bir duygu geliştiremez. Başarılı olmak isteyen her sporcu, kendisi için bir yeterlilik ölçeği geliştirmektedir. Sporcu kendisine koyduğu üstün başarı sınırlarını aştığında ya da bu sınırlara ulaştığında, artık başarmak için fazla gayret sarf etmeyebilir. Sporcu başarı umudu ile başarısızlık korkusu arasında kendine göre bir denge kurar. Her hangi bir spor branşında veya bir karşılaşmada düşük başarı, sporcu için yeterli olduğu halde, başka bir alanda, başka bir karşılaşmada normal bir başarı onun için başarısızlık manasına gelebilir. Yani sporcu duruma göre kendi başarı sınırlarını kendisi tayin etmektedir (13,10).

3.5.4.2.Başarı Motivasyon Kuramları

Başarı motivasyon kuramları üç başlık altında incelenmektedir. Bunlar:

a) Başarı Gereksinmesi Kuramı (Need Achivement Theory)

Motivasyonun gücü ve başarı arasındaki ilişki sporda çok önemlidir. Mc Clelland'a göre başarı güdüsü, ilgili başarı hedefindeki belli bir dereceye ulaşma veya onu asma çabasıdır. Eğer yapılan eylem sonucunda bir başarıya ulaşılmışsa sevinç, mutluluk, gurur duyma gibi olumlu duygular ortaya çıkar. Bir başarısızlık halinde ise, kişi utanma, öfke ve memnuniyetsizlik gibi olumsuz duygular gösterir. Başarıya yönelik eylemin hedefi, olumlu duygulara ulaşma veya olumsuz duygulardan kaçmadır (66).

Başarı gereksinmesinde ayrıca iki durumsal faktörden söz edilmektedir. Bunlar başarı olasılığı ve başarının özendirici değeridir. Başarı gereksinmesi yüksek olan kişilerin, başarı durumlarını, mücadele-uğraş gerektiren durumları aradıkları bilinmektedir. Tersine başarı gereksinmesi düşük olan kişilerin de başarı durumlarından, özellikle başarıma /başaramama olasılığının %50 –%50 olduğu durumlarda kaçındıkları bilinmektedir. Başarı gereksinmesi düşük olan bireylerin kendilerine ya çok kolay ya da çok zor olan görevleri seçtikleri ifade edilmektedir (18).

Başarıya yönelmiş bireylerin ortak özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Bireyi başarılı olmaya yönelten, başarı sonucunda elde edeceği içsel ödül, yani başarının ona verdiği kişisel doyumdan doğmaktadır.
2. Başarılı olmak için faaliyette bulunan birey, kişisel güven, sorumluluk yüklenerek bir sorunu çözmekten hoşlanır.

3. Başarılı olmak için faaliyette bulunan birey, başarısızlığın gerektirebileceği tehlikeleri de dikkate alarak, kendisi için üst derecede ve güç sayılabilecek amaçlar yerine orta ağırlıkta amaçlar belirler.

4. Birey başarısının değerlemesini çevresinden, ilgili olduğu kişi ve kurumlardan elde edeceği geribildirimden sağlamaktadır. Bireyi burada etkileyen şey, maddi ödüller değildir, ancak, ödülün büyüklüğü onun başarı derecesinin göstergesi veya ölçüsü olmaktadır (77).

Bu kuramın odak noktası, bazı bireylerin başarıya dayalı etkinliklerden başarılı çıkmaktan çok üst düzeyde doyum aldıklarıdır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken nokta, “başarı” algısının bireyden bireye değişeceğidir. Yani her birey kendi başarı davranışını belirlemekle yükümlüdür (76).

b) Hedefi Gerçekleştirme Kuramı (Achievement Goal Theory)

Bu kuram, sporcunun başarısını değerlendirmek için onun temel başarı hedeflerinin belirlenmesinin önemini vurgular (7). Bu kuramı ilk kez ortaya atan ve kullanan Nicholls’ tur. Başarı hedefi ego yönelimli ve görev yönelimli olmak üzere ikiye ayrılır (18).

Ego yönelimli başarı hedefinde, sporcu yarışmayla ilgili olarak kendi yeteneğini rakiplerinin yeteneğiyle karşılaştırır. Başarı durumunda kendini “yetenekli”, başarısızlık durumunda ise kendini “yeteneksiz” olarak değerlendirir. Ancak kazanmanın doğrudan ve yalnızca yetenekle mi, yoksa çalışmayla mı ilgili olduğu açık değildir (7). Yanlış genel geçer anlayış, yenmişseniz başarılı, yenilmişseniz başarısız olarak değerlendirilmede bulunulmasıdır (18).

Görev yönelimli başarı hedefinde, sporcu hedeflerini kendi performansına göre belirler. Bu yönelimdeki bir sporcu kendisini başka sporcularla

karsılaştırmaz. Önemli olan kendi performans düzeyidir; sporcu daha önceki yarışmalardaki performans düzeyi ile şimdiki performans düzeyini karsılaştırır. şimdiki performansı daha iyiye bunu başarılı olarak değerlendirir. Rakibin kim olduğu ya da rakibin derecesi önemli değildir (7).

c) Yükleme Kuramı (Attribution Theory)

Yükleme kuramının kurucusu F. Heider olmakla birlikte, kuramı geliştiren B. Weiner olmuştur. Weiner'e göre başarı ve başarısızlıkla ilgili yüklemeler üç boyutta sınıflandırılmaktadır. Bunlar, içsel-dışsal; tutarlı-tutarsız; kontrol edilebilir-kontrol edilemez yüklemelerdir (18).

Bu kurama göre, sporcular başarı ya da başarısızlıklarını çeşitli nedenlere bağlarlar. Bu nedenler kazanan ve kaybedenlere göre farklılıklar gösterebilir. Kazanan bir sporcu kazanma nedenini çok çalışmasına ya da şansının olmasına; kaybeden bir sporcu da kaybetme nedenlerini daha çok şansının olmamasına bağlama eğilimindedir (7, 10).

3.6.Konu İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Aslan (2000) Türkiye profesyonel 1, 2, 3. ligi ve amatör takımların başarı motivasyonu farklılıkları ve sportif tecrübe dağılımları üzerine yapmış olduğu çalışmasında, profesyonel futbolcuların sportif tecrübelerinin amatör futbolcularınkinden yüksek olduğunu, buna paralel olarak profesyonel futbolcuların başarıya yaklaşma, başarısızlıktan kaçınma ve güç gösterme güdüsü alt boyutlarında amatör futbolcularda daha yüksek puanlara sahip olduklarını belirlemiştir (78).

Yaman ve arkadaşları (2001), kadın hentbolcular, futbolcular ve voleybolcular üzerinde yapmış oldukları çalışmada, güç gösterme güdüsü ve

başarıya yaklaşma güdüsünün kadın hentbolcularda yüksek olduğu ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünün de kadın voleybolcular ile kadın futbolcularda yüksek olduğunu tespit etmişlerdir (79).

Aktop (2002) spora özgü başarı motivasyonu ile psikolojik ve yapısal özellikler arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, başarı motivasyonunun göstergesi olan başarı gereksinimi ve başarılı olma güdüsü ile benlik saygısı arasında ilişki bulmuştur. Bunu da bireyin olumlu benlik saygısına sahip olmasının rekabetin olduğu yarışmasal ortamlara katılma eğiliminde olduğunu, yüksek düzeyde kendine güvenin olmasında dolayı da daha çok başarı yönelimli olabileceğini belirtmiştir. Spor yapma düzeyi ile başarı gereksinimi, güç gösterme güdüsü ve özellikle başarılı olma güdüsü arasında ki pozitif ilişki ve spor yapma düzeyi yüksek ve düşük olan gruplar arasındaki başarı gereksinimi, güç gösterme güdüsü ve başarılı olma güdüsünün spor yapma düzeyine etkili olduğunu söylemiştir. Üst düzey performansa ulaşmada başarı gereksinimi, güç gösterme güdüsü ve başarılı olma güdüsünün önemli kişilik özelliği olduğunu belirtmiştir (75).

Engür (2002) elit sporcularda başarı motivasyonunun durumluk kaygı düzeyleri üzerine etkisi isimli çalışmasında, başarı gereksinimi kuramında davranışsal eğilimlerden biri olarak değerlendirilen başarıya yaklaşma güdüsü alt ölçeği puanları cinsiyete göre incelediğinde, erkek sporcuların bayan sporculara göre daha yüksek ortalama puana sahip olduklarını belirlemiştir. Araştırmaya katılan bayan sporcuların güdülemesinin, başarısızlıktan kaçınma güdüsü alt ölçeğine ilişkin ortalama puanlarını, erkeklerin ortalama puanından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yüksek bulmuştur. Erkek ve bayan sporcuların millilik

durumlarına göre durumluk kaygı ve güç gösterme güdüsü alt ölçeğinden almış oldukları ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu belirlemiştir. Takım sporu ile ilgilenen sporcular ile bireysel spor ile ilgilenen sporcuların durumluk kaygı ve başarı güdülemesinin başarısızlıktan kaçınma güdüsü ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu bulmuştur (80).

Er ve arkadaşlarının 2003'te cinsiyetler arasında yaptıkları başarı motivasyonu çalışmasında; bayanların ve erkeklerin güç gösterme güdüsünün bir birlerinden çok farklı olduğunu, başarıya yaklaşma güdüsünün her iki cinste de aynı olduğunu, başarısızlıktan kaçınma güdüsünün ise yine her iki cinste de aynı olduğunu tespit etmişlerdir (81).

Aktaş ve arkadaşları, 2006'da "Profesyonel Basketbolcularda Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyinin Cinsiyetler Açısından Karşılaştırılması"nı amaçlayan bir çalışma yapmışlardır. Amaçları basketbol sporu ile profesyonel olarak uğrasan sporcuların, spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde cinsiyetler açısından farklılık olup olmadığını araştırmışlardır. Araştırmaya, İzmir ilinde 2002-2003 yılı Türkiye basketbol 1.ve 2. liginde yer alan takımlarda oynayan, 39 kadın, 44 erkek toplam 83 sporcu katılmıştır. Katılanlara yarışmalar için kampta buldukları kamp merkezleri ile antrenmanları öncesi grup halinde anket uygulanmıştır. Değerlendirme sonucunda, erkekler ve kadınlar arasında güç gösterme güdüsü (POW) ve başarıya yaklaşma güdüsü (MAS) açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş ($p<0.05$), başarısızlıktan kaçınma güdüsü (MAF) açısından ise istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır (73).

Meyer (1996) tarafından 175 sporcu, 44 antrenör üzerinde yapılan “Sporda Liderlik Algısı ve Başarı Motivasyonu” isimli çalışmada, antrenörlerin benimsedikleri liderlik tarzlarının antrenör ve sporcu davranışları üzerine olan etkilerinden bahsedilmiştir. Demokratik davranış sergileyen bir antrenörün sporcuların başarı motivasyonlarını arttırabileceğini, otokratik davranış sergileyen antrenörlerin sporcuların çalışma disiplininde yüksek, başarı motivasyonunda düşük veriler elde edileceğini belirtmiştir (82).

Thomassen ve Halvari (1996)’nin, başarı güdülenmesi üzerine yaptıkları çalışmada başarısızlıktan kaçınma güdüsü ile spora katılım arasında negatif ilişki, buna karşın spor ortamlarında pozitif ilişki olduğunu belirlemişlerdir (83).

Halvari ve Kjormo (1999) başarı motivasyonu ve performans hedefleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla 136 Norveçli olimpik düzeydeki elit sporcularla yaptıkları çalışmada, başarıya yaklaşma güdüsü ile yarışmasal ortamlara katılma davranışı arasında doğrusal ilişkinin bulunduğunu, başarısızlıktan kaçınma güdüsünün de performanstan kaçınma isteği ile doğrusal ilişkisinin olduğunu, ayrıca hem yarışmasal davranışın hem de performansa yaklaşma hedeflerinin elit performans ile doğrusal ilişkisinin olduğunu tespit etmişlerdir (84).

Futsal, kaynağı futbola dayanan bir spor olmakla birlikte bu alan ile ilgili çalışmalar ülkemizde ve dünyada sınırlı sayıdadır. Futsal oyuncularını ile yapılan çalışmalarda daha çok fiziksel ve fizyolojik özellikler üzerinde çalışılırken hem engelli hem de herhangi bir engel durumu olmayan futsal sporu ile uğraşan sporcuların motivasyon boyutu ile ilgili araştırmalar göz ardı edilmiştir.

Bu bağlamda çalışmamızda, İşitme Engelliler Türkiye Futsal Şampiyonası'na katılan işitme engelli sporcuların başarı motivasyon düzeylerini incelemek ve başarıya ulaşmada motivasyon özelliklerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu araştırmanın önemi ise; Futsal Şampiyonası'nda yer alan işitme engellilerin, konuya ilgi duyan araştırmacıların ve antrenörlerin yararlanacağı bir çalışma olmasından kaynaklanmaktadır.

4. GEREÇ VE YÖNTEM

Sporcu ve antrenörlerin motivasyon düzeyleri, bireysel ve takım başarılarına etkisi bilimsel literatürde sıkça yer almaktadır. Bu doğrultuda başarı motivasyon düzeylerinin sporcular ve antrenörler üzerindeki etkisi açısından araştırmamız önem arz etmektedir.

Araştırmamızın evreni Türkiye deki 24 İşitme Engelliler futsal kulübünde futsal oynayan 367 işitme engelli sporcu oluşturmaktadır. Araştırmamızın örneklemini ise 25 Şubat - 2 Mart 2014 tarihleri arasında Kemer/Antalya'da düzenlenen İşitme Engelli Futsal Şampiyonasına katılan 200 sporcudan 100 kadın, 67 erkek olmak üzere toplam 167 (%83,5) gönüllü sporcu oluşturmuştur. Araştırmada sportif başarıda motivasyonun önemini belirlemek amacıyla "Willis'in Spora Özgü Başarı Motivasyonunu Ölçeği" kullanılmıştır. Bu anketler, işitme engelli sporcuların özel durumları göz önüne alınarak antrenörler eşliğinde sporculara uygulanmıştır. Sporcuların demografik bilgilerini belirlemek için 12 soruluk "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

4.1. Willis'in Spora Özgü Başarı Motivasyonunu Ölçeği

Başarı motivasyonunu ölçmek için Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ) kullanılmıştır. Willis'in ölçeği iki alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlardan biri Güç Gösterme Güdüsü (power motive, POW), diğeri de başarıya ilişkin güdülerdir. Başarıya ilişkin güdüler; başarıya yaklaşma güdüsü (motive to approach success, MAS) ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüdür (motive to avoid failure, MAF). Başarıya yaklaşma güdüsü Atkinson teorisi içinde yer alan Başarılı Olma Güdüsü

ile aynı anlama gelmektedir ve literatürde genellikle başarılı olma güdüsü olarak kullanılmaktadır.

SÖBMÖ, yarışmacılıkla ilgili kişilik faktörlerini ele almakta ama durumsal faktörleri ele almamaktadır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları, 996 üniversite ve lise öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Üç alt ölçek için alfa güvenilirlik katsayısı r:0,76 ile 0,78 arasında, test-tekrar güvenilirlik katsayısı ise r:0,69 ile 0,75 arasında bulunmuştur. Türk sporcularına uyarlaması Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından yapılmıştır. Tiryaki ve Gödelek yaptıkları güvenilirlik analizleri sonucunda alfa güvenilirlik kat sayıları Güç Gösterme Güdüsü alt ölçeği için r:0.81, Başarıya Yaklaşma Güdüsü alt ölçeği için r:0.82 ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü alt ölçeği için r:0.80 olarak bulunmuştur. Elde edilen güvenilirlik ve geçerlilik değerleri sonucunda Tiryaki ve Gödelek ölçeğin Türk toplumunda uygulanabilirliğini ortaya koymuşlardır (76). Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği toplam 40 maddeden oluşan ve maddeleri “hiçbir zaman, çok az, bazen, oldukça fazla, her zaman” şeklinde ifade edilen beşli likert tipindedir. Ölçekte Güç gösterme güdüsü 12, Başarılı Olma Güdüsü 17 ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü 11 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Willis’ in beklentisi Güç Gösterme Güdüsü ile Başarılı Olma Güdüsü arasında güçlü ve pozitif yönlü bir ilişkinin, buna karşı Güç Gösterme Güdüsü ile Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü ve Başarılı Olma Güdüsü ile Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü arasında ise anlamlı olmayan ilişkinin olması gerektiği yönündedir.

Başarılı olma güdüsü ile Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsünü ölçen maddelere bakıldığında bu maddelerin eşit sayıda olmadığı görülmektedir. Başarıya Yaklaşma Güdüsünde 17 madde varken, Başarısızlıktan Kaçınma

Güdüünde 11 madde bulunmaktadır. Dolayısıyla araştırmaya katılanların bu ilk alt ölçekten almış oldukları toplam puanı her bir alt ölçekteki madde sayısına bölerek ortalama puanları elde etmiştir. Elde edilen ortalama puanlar aşağıdaki) formüle yerleştirilerek deneklerin Başarı Gereksinimleri hesaplanmıştır.

$N_{Ach} = B_{OG}(\text{Başarılı olma güdüsü}) - B_{KG}(\text{Başarıdan kaçıma güdüsü})$ (85, 10).

4.2.Verilerin analizi

Araştırmamızda elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS 21.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz için aritmetik ortalama, standart sapma, varyans analizi teknikleri kullanılmıştır. Farklılıkları belirlemek için One Way Anova ve t testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular istatistiksel olarak $p < 0.05$ düzeyinde anlamlılık ile test edilmiştir.

5.BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın değişkenlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bulgular bölümündeki birinci kısmında çalışmamıza katılan işitme engelli futsal sporcularının, özlük niteliklerine (spor kulüpleri, yaş, boy, kilo, cinsiyet, eğitim düzeyleri, yaşadıkları yer, lisanslı spor yılı, antrenörle çalışma yılı, aile gelir düzeyi, ailede başka engelli olma durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu) göre dağılımlarını gösteren bulgular, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsü özlük nitelikleri açısından incelenmesini gösteren bulguların puan ortalamalarını açıklama gücü incelenmiştir.

5.1.Çalışmamız kapsamında ölçek uygulanan işitme engelli futsal sporcularının özlük niteliklerine “spor kulüpleri, yaş, boy, kilo, cinsiyet, eğitim düzeyleri, yaşadıkları yer, lisanslı spor yılı, antrenörle çalışma yılı, aile gelir düzeyi, ailede başka engelli olma durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu” göre dağılımlarını gösteren bulgular:

Tablo 1. Müsabakalara Katılan İşitme Engelli Spor Kulüpleri Değişkenlerine Göre Uygulanan Anketlerin Sayısal Dağılımı.

Kulüp	Sporcu Sayısı	Uygulanan Anket		Uygulanan Anketeye Göre Çalışmaya Katılım
		Sayı	Oran (%)	Oran (%)
1. Adana (Kadın)	10	6	60.00	3.6
2. Antalya (Kadın)	10	9	90.00	5.4
3. Bursa Yıldırım (Kadın)	10	8	80.00	4.8
4. Çukurova (Kadın)	10	7	70.00	4.2
5. İstanbul Aksaray (Kadın)	10	9	90.00	5.4
6. İstanbul Sessizler (Kadın)	10	10	100.00	6.0
7. İzmir (Kadın)	10	10	100.00	6.0
8. Karşıyaka (Kadın)	10	7	70.00	4.2
9. Nazilli (Kadın)	10	10	100.00	6.0
10. Maltepe (Kadın)	10	6	60.00	3.6
11. Mersin İbni Sina (Kadın)	10	8	80.00	4.8
12. Muğla Ortaca (Kadın)	10	10	100.00	6.0
13. Adana (Erkek)	10	7	70.00	4.2
14. Antalya Manavgat (Erkek)	10	7	70.00	4.2
15. Diyarbakır (Erkek)	10	8	80.00	4.8
16. Elazığ (Erkek)	10	10	100.00	6.0
17. Gölcük (Erkek)	10	9	90.00	5.4
18. İstanbul Sessizler (Erkek)	10	6	60.00	3.6
19. İstanbul Sefaköy (Erkek)	10	10	100.00	6.0
20. Trabzon (Erkek)	10	10	100.00	6.0
Toplam	200	167	83.50	100.0

Tablo 1’de araştırma kapsamında 20 İşitme Engelli Spor Kulübü’nden 200 sporcuya anket uygulanmış ve bunlardan 167 kişiden geri dönüş olmuştur.

Müsabakalara katılan işitme engelli spor kulüpleri değişkenlerine göre uygulanan anket sayısına bakıldığında en fazla katılımın % 6.0 ile İstanbul Sessizler İşitme Engelli Spor Kulübü'nden (Kadın), % 6.0 katılım ile İzmir İşitme Engelli Spor Kulübü'nden (Kadın), % 6.0 katılım ile Muğla Ortaca İşitme Engelli Spor Kulübü (Kadın), % 6.0 katılım ile Elazığ İşitme Engelli Spor Kulübü (Erkek), % 6.0 ile İstanbul Sefaköy İşitme Engelli Spor Kulübü (Erkek) ve % 6.0 katılım ile Trabzon İşitme Engelli Spor Kulübü'nden (Erkek) olduğu görülürken, en az katılım ile ise % 3.6 katılım ile Adana İşitme Engelli Spor Kulübü (Kadın), % 3.6 katılım ile Maltepe İşitme Engelli Spor Kulübü (Kadın) ve % 3.6 katılım ile İstanbul Sefaköy İşitme Engelli Spor Kulübü'nden (Erkek) olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Sporcuların Yaş Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Yaş	N	%
16-19 yaş	46	27.5
20-23 yaş	44	26.3
24-27 yaş	47	28.1
28 ve üstü	30	18.0
Toplam	167	100.0

Tablo 2’de yaş değişkenine bakıldığında, sporcuların yaş ortalamasının en fazla % 28.1 ile 24-27 yaş aralığında olduğu görülürken, en az ise % 18.0 ile 28 ve üstü yaş aralığında olduğu görülmüştür

Tablo 3. Sporcuların Boy Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Boy	N	%
1.50-1.60 cm.	24	14.4
1.61-1.70 cm.	76	45.5
1.71-1.80 cm.	51	30.5
1.81 cm. ve üstü	16	9.6
Toplam	167	100.0

Tablo 3'e göre sporcuların boy değişkeni incelendiğinde katılımcı sayısına göre en yüksek aralığın % 45.5 ile 1.61-1.70 cm. boy aralığında olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Sporcuların Kilo Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Kilo	N	%
45-55 kg	42	25.1
56-65 kg	46	27.5
66-75 kg	46	27.5
76 kg ve üstü	33	19.8
Toplam	167	100.0

Tablo 4'e göre sporcuların kilo değişkeni incelendiğinde, en yüksek ortalamanın % 27.5 ile 56 - 65 kg ve 66 - 75 kg olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5. Sporcuların Cinsiyet Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Cinsiyet	N	%
Kadın	100	59.9
Erkek	67	40.1
Toplam	167	100.0

Tablo 5'te araştırma kapsamına alınan işitme engelli sporcuların cinsiyet değişkenleri incelendiğinde % 59.9 ile 100 kadın sporcu, % 40.1 ile de 67 erkek sporcu olduğu bulunmuştur.

Tablo 6. Sporcuların Eğitim Düzeyleri Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Eğitim Düzeyi	N	%
İlkokul	15	9.0
Ortaokul	26	15.6
Lise	103	61.7
Üniversite	23	13.8
Toplam	167	100.0

Tablo 6'ya göre sporcuların eğitim düzeyleri değişkeni incelendiğinde, katılımcıların % 9.0'ının ilkokul, %15,6'sının ortaokul, % 61.7'sinin lise ve % 13.8'inin de üniversite mezunu olduğu bulunmuştur.

Tablo 7. Sporcuların Yaşadıkları Yer Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Yaşanılan Yer	N	%
Köy/Kasaba/İlçe	21	12.6
Şehir	99	59.3
Büyükşehir	47	28.1
Toplam	167	100.0

Tablo 7'ye göre sporcuların yaşadıkları yer değişkeni incelendiğinde, %59.3'lük en yüksek oran ile 99 sporcunun şehirde yaşadığı tespit edilmiştir.

Tablo 8. Sporcuların Lisanslı Spor Yılı Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Lisanslı Spor Yılı	N	%
1-4 yıl	74	44.3
5-8 yıl	51	30.5
9 yıl ve üstü	42	25.1
Toplam	167	100.0

Tablo 8'e göre sporcuların lisanslı spor yılı değişkeni incelendiğinde, en yüksek ortalama ile % 44.3'ünün 1-4 yıl arasında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 9. Sporcuların Antrenörle Çalışma Yılı Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Antrenörle Çalışma Yılı	N	%
1-3 yıl	94	56.3
4-6 yıl	41	24.6
7 yıl ve üstü	32	19.2
Toplam	167	100.0

Tablo 9'a göre sporcuların antrenörle çalışma yılı değişkeni incelendiğinde, en yüksek ortalamanın % 56.3 ile 1-3 yıl arasında, en düşük ortalamanın ise % 19.2 ile 7 yıl ve üstü yaş arasında olduğu bulunmuştur.

Tablo 10. Sporcuların Aile Gelir Düzeyi Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Aile Gelir Düzeyi	N	%
500 TL den az	50	29.9
501-1.000 TL	33	19.8
1.001-1.500 TL	31	18.6
1.501-2.000 TL	25	15.0
2.001 TL ve üstü	28	16.8
Toplam	167	100.0

Tablo 10'a göre sporcuların aile gelir düzeyi değişkenine bakıldığında, aile gelir düzeyi ortalamasının en fazla % 29.9 ile 500 TL'den az olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 11. Sporcuların Ailede Başka Engelli Olma Durumu Değişkeninin Sayısal Dağılımı.

Ailede Başka Engelli Olma Durumu	N	%
Evet	57	34.1
Hayır	110	65.9
Toplam	167	100.0

Tablo 11'e göre sporcuların ailede başka engelli olma durumu değişkenleri incelendiğinde, % 65.9 ile ailelerin çoğunluğunda başka engelli bireyin olduğu kanısına varılmıştır.

Tablo 12. Sporcuların Anne Eğitim Durumu Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Anne Eğitim Durumu	N	%
Okuryazar değil	34	20.4
İlköğretim	92	55.1
Lise	27	16.2
Üniversite	14	8.4
Toplam	167	100.0

Tablo 12'ye göre sporcuların anne eğitim durumu değişkeni incelendiğinde, en yüksek ortalamanın % 55.1 oran ile ilköğretim mezunu olduğu gözlenirken, % 8.4 oran ile de üniversite mezunu olduğu gözlenmiştir.

Tablo 13. Sporcuların Baba Eğitim Durumu Değişkenlerinin Sayısal Dağılımı.

Baba Eğitim Durumu	N	%
Okuryazar değil	10	6.0
İlköğretim	87	52.1
Lise	49	29.3
Üniversite	21	12.6
Toplam	167	100.0

Tablo 13'e göre sporcuların baba eğitim durumu değişkeni incelendiğinde, en yüksek ortalamanın % 52.1 oran ile ilköğretim mezunu olduğu tespit edilirken, % 6.0 oran ile de okuryazar olmadığı tespit edilmiştir.

5.2.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyleri özlük niteliklerine göre farklılaşmakta mıdır?

Bu alt problem, işitme engelli futsal sporcularının spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, sporcuların özlük niteliklerine (yaş, boy, kilo, cinsiyet, eğitim düzeyleri, yaşadıkları yer, lisanslı spor yılı, antrenörle çalışma yılı, aile gelir düzeyi, ailede başka engelli olma durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu) göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin 12 alt problem olarak ele alınmıştır.

5.2.1.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, yaş değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, yaş değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 14. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaş Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Yaş	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	16-19 yaş	46	39.43	8.41
	20-23 yaş	44	41.15	8.11
	24-27 yaş	47	41.80	7.85
	28 ve üstü	30	43.33	7.22
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	16-19 yaş	46	58.56	12.70
	20-23 yaş	44	63.06	10.70
	24-27 yaş	47	62.10	11.07
	28 ve üstü	30	63.00	10.13
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	16-19 yaş	46	35.23	7.98
	20-23 yaş	44	34.40	7.80
	24-27 yaş	47	35.25	8.03
	28 ve üstü	30	37.13	7.95
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	16-19 yaş	46	23.32*	9.47
	20-23 yaş	44	28.65*	9.65
	24-27 yaş	47	26.85	8.66
	28 ve üstü	30	25.86	9.40
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 14’ta, Willis’in spora özgü başarı motivasyon ölçeğinin yaş değişkenine göre puan ortalamalarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 43.33 ortalama ile 28 ve üstü yaşa sahip

sporculara ait olduğu, onları sırasıyla 41.80 ortalama ile 24-27 yaş, 41.15 ortalama ile 20-23 yaş ve 39.43 ortalama ile 16-19 yaş sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutuna bakıldığında, en yüksek ortalamanın 63.06 ortalama ile 20-23 yaş sporculara ait olduğu, onları sırasıyla 63.00 ortalama ile 28 ve üstü yaş, 62.10 ortalama ile 24-27 yaş ve 58.56 ortalama ile 16-19 yaş sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutuna bakıldığında, en yüksek ortalamanın 27.13 ortalama ile 28 ve üstü yaş sporculara ait olduğu, onları sırasıyla 35.25 ortalama ile 24-27 yaş, 35.23 ortalama ile 16-19 yaş ve 34.40 ortalama ile 20-23 yaş sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutuna bakıldığında, en yüksek ortalamanın 28.65 ortalama ile 20-23 yaş sporculara ait olduğu, onları sırasıyla 26.85 ortalama ile 24-27 yaş, 35.23 ortalama ile 28 ve üstü yaş ve 23.32 ortalama ile 16-19 yaş sporcuların izlediği görülmektedir.

İşitme Engelli futsal sporcularının spora özgü başarı motivasyon düzeyleri puanlarının yaş değişkenlerine göre varyans analizi sonuçları tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaş Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	Sd	Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	296.79	3	98.93	1.55	0.20
	10369.13	163	63.61		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	588.84	3	196.28	1.53	0.20
	20818.56	163	127.72		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	135.31	3	45.10	0.71	0.54
	10285.40	163	63.10		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	669.19	3	223.06	2.58	0.05*
	14067.41	163	86.30		
	14736.61	166			

Tablo 15'te, işitme engelli futsal sporcularının yaş değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde sporcuların yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Başarı gereksinimi güdüsü düzeyine bakıldığında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Farklılaşmanın kaynağının belirlenmesi için Tukey testi yapılmıştır. Yapılan Tukey testine ilişkin istatistiksel değerler incelendiğinde; işitme engelli futsal sporcularının yaş değişkenleri açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanları arasındaki fark, **başarı gereksinimi güdüsü** düzeyinde, 16-19 yaş ile 20-23 yaş arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Yapılan diğer karşılaştırmalar sonucunda ($p<0.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır.

5.2.2.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, boy değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, boy değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Boy Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Boy	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	1.50-1.60 cm.	24	38.50	10.15
	1.61-1.70 cm.	76	40.64	8.07
	1.71-1.80 cm.	51	42.72	6.53
	1.81 cm. ve üstü	16	43.62	7.56
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	1.50-1.60 cm.	24	58.25	13.06
	1.61-1.70 cm.	76	60.81	11.75
	1.71-1.80 cm.	51	63.13	10.08
	1.81 cm. ve üstü	16	64.87	9.77
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	1.50-1.60 cm.	24	32.54	8.97
	1.61-1.70 cm.	76	35.30	7.89
	1.71-1.80 cm.	51	35.94	7.23
	1.81 cm. ve üstü	16	38.06	7.97
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	1.50-1.60 cm.	24	25.70	11.21
	1.61-1.70 cm.	76	25.51	9.04
	1.71-1.80 cm.	51	27.19	9.67
	1.81 cm. ve üstü	16	26.81	7.85
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 16’da, işitme engelli futsal sporcularının boy değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 43.62 ortalama ile 1.81 cm. ve üstü boya sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla

42.72 ortalama ile 1.71 - 1.80 cm. boy, 40.64 ortalama ile 1.61 - 1.70 cm. boy ve 38.50 ortalama ile 1.50 - 1.60 cm. boya sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 64.87 ortalama ile 1.81 cm. ve üstü boya sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 63.13 ortalama ile 1.71-1.80 cm. boy, 60.81 ortalama ile 1.61-1.70 cm. boy ve 58.25 ortalama ile 1.50-1.60 cm. boya sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 38.06 ortalama ile 1.81 cm. ve üstü boya sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 35.94 ortalama ile 1.71-1.80 cm. boy, 35.30 ortalama ile 1.61-1.70 cm. boy ve 32.54 ortalama ile 1.50-1.60 cm. boya sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 27.19 ortalama ile 1.71-1.80 cm. boya sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 26.81 ortalama ile 1.81 cm. ve üstü boy, 25.70 ortalama ile 1.50-1.60 cm. boy ve 32.54 ortalama ile 1.61-1.70 cm. boya sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

İşitme Engelli futsal sporcularının spora özgü başarı motivasyon düzeyleri puanlarının boy değişkenlerine göre varyans analizi sonuçları tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Boy Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		F	p
	Toplamı	Sd	Ortalaması			
Güç Gösterme	410.61	3	136.87	2.17	0.09	
	10255.31	163	62.91			
	10665.92	166				
Başarıya Yaklaşma	607.70	3	202.56	1.58	0.19	
	20799.71	163	127.60			
	21407.41	166				
Başarısızlıktan Kaçınma	324,96	3	108.32	1.74	0.15	
	10095.75	163	61.93			
	10420.71	166				
Başarı Gereksinimi	98.18	3	32.73	0.36	0.77	
	14638.42	163	89.80			
	14736.61	166				

Tablo 17’de, işitme engelli futsal sporcularının boy değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların boy değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

5.2.3. İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, kilo değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, kilo değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Kilo Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Kilo	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	45-55 kg	42	39.57	7.28
	56-65 kg	46	42.60	9.19
	66-75 kg	46	41.45	8.31
	76 kg ve üstü	33	41.24	6.53
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	45-55 kg	42	60.45	11.62
	56-65 kg	46	62.67	12.01
	66-75 kg	46	61.28	11.78
	76 kg ve üstü	33	61.72	9.70
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	45-55 kg	42	33.00*	7.93
	56-65 kg	46	38.26*	8.51
	66-75 kg	46	34.82	7.51
	76 kg ve üstü	33	35.09	6.61
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	45-55 kg	42	27.45	11.42
	56-65 kg	46	24.41	7.14
	66-75 kg	46	26.45	8.54
	76 kg ve üstü	33	26.63	10.56
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 18’de, işitme engelli futsal sporcularının kilo değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 42.60 ortalama ile 56-65 kg aralığında olan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 41.45 ortalama ile 66-75 kg, 41.24 ortalama ile 76 kg ve üstü ve 39.57 ortalama ile 45-55 kg aralığına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 62.67 ortalama ile 56-65 kg aralığında olan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 61.72 ortalama ile 76 kg ve üstü, 61.28 ortalama ile 66-75 kg ve 60.45 ortalama ile 45-55 kg aralığına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 38.26 ortalama ile 56-65 kg aralığında olan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 35.09 ortalama ile 76 kg ve üstü, 34.82 ortalama ile 66-75 kg ve 33.00 ortalama ile 45-55 kg aralığına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 27.45 ortalama ile 45-55 kg aralığında olan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 26.63 ortalama ile 76 kg ve üstü, 26.45 ortalama ile 66-75 kg ve 24.41 ortalama ile 56-65 kg aralığına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, kilo değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 19. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Kilo Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	Sd	Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	205.21	3	68.40	1.06	0.36
	10460.71	163	64.17		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	113.02	3	37.67	0.28	0.83
	21294.38	163	130.64		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	636.51	3	212.17	3.53	0.01*
	9784.20	163	60.02		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	222.00	3	74.00	0.83	0.47
	14514.60	163	89.04		
	14736.61	166			

Tablo 19’da, işitme engelli futsal sporcularının kilo değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların kilo değişkeni açısından anlamlı bir

farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Başarısızlıktan kaçınma güdüsü düzeyine bakıldığında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Farklılaşmanın kaynağının belirlenmesi için Tukey testi yapılmıştır. Yapılan Tukey testine ilişkin istatistiksel değerler incelendiğinde; işitme engelli futsal sporcularının kilo değişkenleri açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanları arasındaki fark, **başarısızlıktan kaçınma güdüsü** düzeyinde 45-55 kg ve 56-65 kg arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Yapılan diğer karşılaştırmalar sonucunda ($p<0.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır.

5.2.4.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Cinsiyet Değişkenlerine İlişkin t Testi Dağılımı Değerleri.

	Cinsiyet	N	\bar{x}	Ss	t	p
Güç Gösterme	Kadın	100	39.53	8.61	-3.51	0.00*
	Erkek	67	43.83	6.25		
Başarıya Yaklaşma	Kadın	100	59.71	12.32	-2.59	0.01*
	Erkek	67	64.28	9.15		
Başarısızlıktan Kaçınma	Kadın	100	34.20	8.36	-2.35	0.02*
	Erkek	67	37.10	6.90		
Başarı Gereksinimi	Kadın	100	25.51	10.30	-1.12	0.26
	Erkek	67	27.17	7.90		

Tablo 20 incelendiğinde, güç gösterme güdüsü puan ortalamaları, kadın sporcuların ortalaması 39.53, erkek sporcuların ortalaması ise 43.83 olduğu

görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Başarıya yaklaşma güdüsü puan ortalamaları incelendiğinde, kadın sporcuların ortalaması 59.71, erkek sporcuların ortalaması ise 64.28 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü puan ortalamaları incelendiğinde, kadın sporcuların ortalaması 34.20, erkek sporcuların ortalaması ise 37.10 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Başarı gereksinimi güdüsü puan ortalamaları incelendiğinde, kadın sporcuların ortalaması 25.51, erkek sporcuların ortalaması ise 27.17 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$).

5.2.5.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, eğitim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, eğitim düzeyi değişkenine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Eğitim Düzeyi	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	İlkokul	15	40.86	7.80
	Ortaokul	26	42.84	8.94
	Lise	103	41.33	7.64
	Üniversite	23	39.34	8.78
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	İlkokul	15	61.00	10.59
	Ortaokul	26	61.96	12.21
	Lise	103	61.72	11.11
	Üniversite	23	60.60	12.56
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	İlkokul	15	36.26	9.72
	Ortaokul	26	36.46	8.81
	Lise	103	35.38	7.53
	Üniversite	23	33.43	7.50
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	İlkokul	15	24.73	11.66
	Ortaokul	26	25.50	10.01
	Lise	103	26.33	8.63
	Üniversite	23	27.17	10.96
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 21’de, işitme engelli futsal sporcularının eğitim düzeyi değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 42.84 ortalama ile ortaokul eğitim düzeyindeki sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 41.43 ortalama ile lise eğitim düzeyindeki, 40.86 ortalama ile ilkokul eğitim düzeyindeki ve 39.34 ortalama ile üniversite eğitim düzeyindeki sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 61.96 ortalama ile ortaokul eğitim düzeyindeki sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 61.72 ortalama ile lise eğitim düzeyindeki, 61.00 ortalama ile ilkokul

eğitim düzeyindeki ve 60.60 ortalama ile niversite eğitim düzeyindeki sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 36.46 ortalama ile ortaokul eğitim düzeyindeki sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 36.26 ortalama ile ilkokul eğitim düzeyindeki, 35.38 ortalama ile lise eğitim düzeyindeki ve 33.43 ortalama ile niversite eğitim düzeyindeki sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 27.17 ortalama ile niversite eğitim düzeyindeki sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 26.33 ortalama ile lise eğitim düzeyindeki, 25.50 ortalama ile ortaokul eğitim düzeyindeki ve 24.73 ortalama ile ilkokul eğitim düzeyindeki sporcuların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, eğitim düzeyi değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		F	p
	Toplamı	Sd	Ortalaması			
Güç Gösterme	152.48	3	50.82	0.78	0.50	
	10513.44	163	64.50			
	10665.92	166				
Başarıya Yaklaşma	32.58	3	10.86	0.08	0.96	
	21374.82	163	131.13			
	21407.41	166				
Başarısızlıktan Kaçınma	129.20	3	43.06	0.68	0.56	
	10291.51	163	63.13			
	10420.71	166				
Başarı Gereksinimi	68.76	3	22.92	0.25	0.85	
	14667.84	163	89.98			
	14736.61	166				

Tablo 22’de, işitme engelli futsal sporcularının boy değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$).

5.2.6. İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, yaşanan yer değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, yaşanan yer değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 23’te gösterilmiştir.

Tablo 23. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaşanılan Yer Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Yaşanılan Yer	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	Köy/Kasaba/İlçe	21	41.00	8.43
	Şehir	99	40.73	8.74
	Büyükşehir	47	42.46	5.98
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	Köy/Kasaba/İlçe	21	59.00	12.77
	Şehir	99	61.71	11.41
	Büyükşehir	47	62.31	10.63
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	Köy/Kasaba/İlçe	21	36.14	8.79
	Şehir	99	35.21	8.39
	Büyükşehir	47	35.34	6.51
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	Köy/Kasaba/İlçe	21	22.85	7.06
	Şehir	99	26.50	9.22
	Büyükşehir	47	26.97	10.55
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 23'te, işitme engelli futsal sporcularının yaşanılan yer değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 42.46 ortalama ile büyükşehirde yaşayan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 41.00 ortalama ile köy/kasaba/ilçede yaşayan ve 40.73 ortalama ile şehirde yaşayan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 62.31 ortalama ile büyükşehirde yaşayan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 61.71 ortalama ile şehirde yaşayan ve 59.00 ortalama ile köy/kasaba/ilçede yaşayan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 36.14 ortalama ile köy/kasaba/ilçede yaşayan sporculara ait olduğu ve

onları sırasıyla 35.34 ortalama ile büyükşehirde yaşayan ve 35.21 ortalama ile şehirde yaşayan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 26.97 ortalama ile büyükşehirde yaşayan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 26.50 ortalama ile şehirde yaşayan ve 22.85 ortalama ile köy/kasaba/ilçede yaşayan sporcuların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, yaşanılan yer değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 24'te gösterilmiştir.

Tablo 24. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Yaşanılan Yer Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	97.05	2	48.52	0.75	0.47
	10568.87	164	64.44		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	167.12	2	83.56	0.64	0.52
	21240.29	164	129.51		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	15.04	2	7.52	0.11	0.88
	1040.67	164	63.44		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	272.31	2	136.15	1.54	0.21
	14464.29	164	88.19		
	14736.61	166			

Tablo 24'te, işitme engelli futsal sporcularının yaşanılan yer değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların

yaşadıkları yer değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$).

5.2.7.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, lisanslı spor yılı değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, lisanslı spor yılı değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 25'te gösterilmiştir.

Tablo 25. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Lisanslı Spor Yılı Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Lisanslı Spor Yılı	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	1-4 yıl	74	41.13	7.72
	5-8 yıl	51	40.09	8.62
	9 yıl ve üstü	42	42.88	7.67
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	1-4 yıl	74	62.32	11.09
	5-8 yıl	51	59.86	11.44
	9 yıl ve üstü	42	62.21	11.74
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	1-4 yıl	74	35.86	7.65
	5-8 yıl	51	34.66	8.43
	9 yıl ve üstü	42	35.33	7.88
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	1-4 yıl	74	26.45	9.32
	5-8 yıl	51	25.19	9.64
	9 yıl ve üstü	42	26.88	9.43
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 23'te, işitme engelli futsal sporcularının lisanslı spor yılı değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 42.88 ortalama ile 9 yıl ve üstü lisanslı spor yılına ait olduğu ve

onları sırasıyla 41.13 ortalama ile 1-4 yıl ve 40.09 ortalama ile 5-8 yıl lisanslı spor yılına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 62.32 ortalama ile 1-4 lisanslı spor yılına ait olduğu ve onları sırasıyla 62.21 ortalama ile 9 yıl ve üstü ve 59.86 ortalama ile 5-8 yıl lisanslı spor yılına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 35.86 ortalama ile 1-4 lisanslı spor yılına ait olduğu ve onları sırasıyla 35.33 ortalama ile 9 yıl ve üstü ve 34.66 ortalama ile 5-8 yıl lisanslı spor yılına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 26.88 ortalama ile 1-4 lisanslı spor yılına ait olduğu ve onları sırasıyla 26.45 ortalama ile 9 yıl ve üstü ve 25.19 ortalama ile 5-8 yıl lisanslı spor yılına sahip sporcuların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, lisanslı spor yılı değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 26'da gösterilmiştir.

Tablo 26. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Lisanslı Spor Yılı Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		F	p
	Toplamı	Sd	Ortalaması			
Güç Gösterme	180.36	2	90.18	1.41	0.24	
	10485.56	164	63.93			
	10665.92	166				
Başarıya Yaklaşma	208.08	2	104.04	0.80	0.44	
	21199.32	164	129.26			
	21407.41	166				
Başarısızlıktan Kaçınma	43.40	2	21.70	0.34	0.71	
	10377.31	164	63.27			
	10420.71	166				
Başarı Gereksinimi	75.78	2	37.89	0.42	0.65	
	14660.82	164	89.39			
	14736.61	166				

Tablo 26’da, işitme engelli futsal sporcularının lisanslı spor yılı değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların lisanslı spor yılı değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

5.2.8. İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, antrenörle çalışma yılı değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, antrenörle çalışma yılı değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 27’de gösterilmiştir.

Tablo 27. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Antrenörle Çalışma Yılı Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Antrenörle Çalışma Yılı	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	1-3 yıl	94	41.59	7.53
	4-6 yıl	41	39.34	8.45
	7 yıl ve üstü	32	42.71	8.61
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	1-3 yıl	94	62.91*	10.42
	4-6 yıl	41	56.90**	12.19
	7 yıl ve üstü	32	63.46*	11.60
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	1-3 yıl	94	35.64	7.67
	4-6 yıl	41	33.26	8.07
	7 yıl ve üstü	32	37.21	8.09
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	1-3 yıl	94	27.26	9.72
	4-6 yıl	41	23.63	9.76
	7 yıl ve üstü	32	26.25	7.51
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 27’de, işitme engelli futsal sporcularının antrenörle çalışma yılı değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 42.71 ortalama ile 7 yıl ve üstünde antrenörle çalışan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 41.59 ortalama ile 1-3 yıl ve 39.34 ortalama ile 4-6 yıla sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 63.46 ortalama ile 7 yıl ve üstünde antrenörle çalışan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 62.91 ortalama ile 1-3 yıl ve 56.90 ortalama ile 4-6 yıla sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 37.21 ortalama ile 7 yıl ve üstünde antrenörle çalışan sporculara ait

olduğu ve onları sırasıyla 35.64 ortalama ile 1-3 yıl ve 33.26 ortalama ile 4-6 yıla sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 27.26 ortalama ile 1-3 yıllarında antrenörle çalışan sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 26.25 ortalama ile 7 yıl ve üstünde ve 23.63 ortalama ile 4-6 yıla sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, antrenörle çalışma yılı değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 28'de gösterilmiştir.

Tablo 28. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Antrenörle Çalışma Yılı Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	229.60	2	114.80	1.80	0.16
	10436.32	164	63.63		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	1178.51	2	589.25	4.77	0.01*
	20228.89	164	123.34		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	297.78	2	148.89	2.41	0.09
	10122.93	164	61.72		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	376,74	2	188.37	2.15	0.12
	14359,86	164	87.56		
	14736.61	166			

Tablo 28'de, işitme engelli futsal sporcularının antrenörle çalışma yılı değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların antrenörle çalışma yılı

değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$). Başarıya yaklaşma güdüsü düzeyine bakıldığında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Farklılaşmanın kaynağının belirlenmesi için Tukey testi yapılmıştır. Yapılan Tukey testine ilişkin istatistiksel değerler incelendiğinde; işitme engelli futsal sporcularının antrenörle çalışma yılı değişkenleri açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanları arasındaki fark, ***başarıya yaklaşma güdüsü*** düzeyinde, 4-6 yılları arasında antrenörle çalışan sporcular ile 1-3 yıl ve 7 yıl ve üstü yıllarında antrenörle çalışan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Yapılan diğer karşılaştırmalar sonucunda ($p<0.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı gözlenmiştir.

5.2.9. İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 29'da gösterilmiştir.

Tablo 29. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Aylık Gelir Düzeyi Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Aylık Gelir Düzeyi	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	500 TL den az	50	38.22****	6.61
	501-1.000 TL	33	42.57*	7.70
	1.001-1.500 TL	31	42.09*	8.96
	1.501-2.000 TL	25	42.64*	8.12
	2.001 TL ve üstü	28	42.96*	8.50
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	500 TL den az	50	57.54*	12.03
	501-1.000 TL	33	66.72*	9.98
	1.001-1.500 TL	31	60.96	11.63
	1.501-2.000 TL	25	62.08	9.81
	2.001 TL ve üstü	28	62.75	10.53
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	500 TL den az	50	31.84**	6.51
	501-1.000 TL	33	37.36*	8.65
	1.001-1.500 TL	31	36.25	7.73
	1.501-2.000 TL	25	38.24*	7.01
	2.001 TL ve üstü	28	35.75	8.54
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	500 TL den az	50	25.70	11.52
	501-1.000 TL	33	29.36	8.18
	1.001-1.500 TL	31	24.70	10.46
	1.501-2.000 TL	25	23.84	5.25
	2.001 TL ve üstü	28	27.00	7.62
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 29’da, işitme engelli futsal sporcularının aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamanın 42.96 ortalama ile 2.001 TL ve üstünde aylık gelire sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 42.64 ortalama ile 1.501-2.000 TL, 42.57 ortalama ile 501-1.000 TL, 42.09 ortalama ile 1.001-1.500 TL ve 38.22 ortalama ile 500 TL den az aylık gelire düzeyine sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 66.72 ortalama ile 501-1.000 TL arası aylık gelire sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 62.75 ortalama ile 2.001 TL ve üstü, 62.08 ortalama ile 1.501-2.000 TL, 60.96 ortalama ile 1.001-1.500 TL ve 57.54 ortalama ile 500 TL den az aylık gelire düzeyine sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 38.24 ortalama ile 1.501-2.000 TL arası aylık gelire sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 37.26 ortalama ile 501-1.000 TL, 36.25 ortalama ile 1.001-1.500 TL, 35.75 ortalama ile 2.001 TL ve üstü, 31.84 ortalama ile 500 TL den az aylık gelire düzeyine sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, en yüksek ortalamanın 29.36 ortalama ile 501-1.000 TL arası aylık gelire sahip sporculara ait olduğu ve onları sırasıyla 27.00 ortalama ile 2.001 TL ve üstü, 25.70 ortalama ile 500 TL den az, 24.70 ortalama ile 1.001-1.500 TL ve 23.84 ortalama ile 1501-2.000 TL arası aylık gelire düzeyine sahip olan sporcuların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 30'da gösterilmiştir.

Tablo 30. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Aylık Gelir Düzeyi Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	Sd	Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	669.85	4	167.46	2.71	0.03*
	9996.07	162	61.70		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	1746.39	4	436.59	3.59	0.00*
	19661.02	162	121.36		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	988.61	4	247.15	4.24	0.00*
	9432.10	162	58.22		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	568.72	4	142.18	1.62	0.17
	14167.88	162	87.45		
	14736.61	166			

Tablo 30’da, işitme engelli futsal sporcularının aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların aylık gelir düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$). Güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü düzeylerine bakıldığında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Farklılaşmanın kaynağının belirlenmesi için Tukey testi yapılmıştır. Yapılan Tukey testine ilişkin istatistiksel değerler incelendiğinde; işitme engelli futsal sporcularının aylık gelir düzeyi değişkenleri açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanları arasındaki fark, **güç gösterme güdüsü** düzeyinde, 500 TL den az aylık gelire sahip olan sporcular ile 501-1.000 TL, 1.001-1.500 TL, 1.501-2.000 TL ve 2.001 TL ve üstünde aylık geliri olan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu, **başarıya yaklaşma güdüsü** düzeyinde, 500 TL

den az aylık gelire sahip olan sporcular ile 501-1.000 TL arasında aylık gelire sahip olan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu ve **başarısızlıktan kaçınma güdüsü** düzeyinde, 500 TL den az aylık gelire sahip olan sporcular ile 501-1.000 TL ve 1.5001-2.000 TL aylık gelire sahip olan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Yapılan diğer karşılaştırmalar sonucunda ($p<0.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı gözlenmiştir.

5.2.10.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, ailede başka engelli olma durumu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, ailede başka engelli olma durumu değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 31’de gösterilmiştir.

Tablo 31. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Ailede Başka Engelli Olma Durumu Değişkenlerine İlişkin t Testi Dağılımı Değerleri.

Ailede Başka Engelli Olma Durumu		N	\bar{x}	Ss	t	p
Güç Gösterme	Evet	57	42.92	7.47	1.95	0.05*
	Hayır	110	40.39	8.18		
Başarıya Yaklaşma	Evet	57	62.57	10.38	0.84	0.39
	Hayır	110	61.00	11.83		
Başarısızlıktan Kaçınma	Evet	57	36.08	7.88	0.84	0.39
	Hayır	110	34.99	7.95		
Başarı Gereksinimi	Evet	57	26.49	8.73	0.30	0.75
	Hayır	110	26.01	9.79		

Tablo 20 incelendiğinde, güç gösterme güdüsü puan ortalamaları, sporcuların ailesinde başka engelli olup olmadığı değişkenine ‘‘Evet’’ cevabı verenlerin puan ortalaması 42.92, ‘‘Hayır’’ cevabı verenlerin puan ortalaması ise

40.39 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Başarıya yaklaşma güdüsü puan ortalamaları incelendiğinde, sporcuların ailesinde başka engelli olup olmadığı değişkenine ‘‘Evet’’ cevabı verenlerin puan ortalaması 62.57, ‘‘Hayır’’ cevabı verenlerin puan ortalaması ise 61.00 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$).

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü puan ortalamaları incelendiğinde, sporcuların ailesinde başka engelli olup olmadığı değişkenine ‘‘Evet’’ cevabı verenlerin puan ortalaması 36.08, ‘‘Hayır’’ cevabı verenlerin puan ortalaması ise 34.99 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$).

Başarı gereksinimi güdüsü puan ortalamaları incelendiğinde, sporcuların ailesinde başka engelli olup olmadığı değişkenine ‘‘Evet’’ cevabı verenlerin puan ortalaması 26.49, ‘‘Hayır’’ cevabı verenlerin puan ortalaması ise 26.01 olduğu görülmektedir. İki grup arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla t testi kullanılmış ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$).

5.2.11.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, anne eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, anne eğitim durumu değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 32’de gösterilmiştir.

Tablo 32. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Anne Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	Okuryazar değil	34	40.61	8.41
	İlköğretim	92	41.45	7.38
	Lise	27	41.29	9.44
	Üniversite	14	41.42	8.89
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	Okuryazar değil	34	60.02	11.49
	İlköğretim	92	62.83	10.75
	Lise	27	58.22	11.97
	Üniversite	14	63.14	13.07
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	Okuryazar değil	34	36.11	7.78
	İlköğretim	92	34.85	7.68
	Lise	27	35.51	8.94
	Üniversite	14	36.57	8.35
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	Okuryazar değil	34	23.91	8.47
	İlköğretim	92	27.97*	10.14
	Lise	27	22.70*	6.38
	Üniversite	14	26.57	9.37
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 32’de, işitme engelli futsal sporcularının anne eğitim durumu değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, annesi; lise mezunu olan sporcuların güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamaya 41.45 ile ilköğretim mezunu

anneler sahip iken, bunu 41.42 ortalama ile üniversite mezunu, 41.29 ortalama ile lise mezunu ve 40.61 ortalama ile de okuryazar olmayan annelerin izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, annesi; üniversite mezunu olanların 63.14 ile en yüksek ortalamaya sahip iken, bunu 62.83 ortalama ile ilköğretim mezunu, 60.02 ortalama ile okuryazar olmayanlar ve 58.22 ortalama ile de lise mezunu annelerin izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, annesi; üniversite mezunu olanların 36.57 ile en yüksek ortalamaya sahip iken, bunu 36.11 ortalama ile okuryazar olmayanlar, 35.51 ortalama ile lise mezunu ve 34.85 ortalama ile de ilköğretim mezunu annelerin izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, annesi; ilköğretim mezunu olanların 27.97 ile en yüksek ortalamaya sahip iken, bunu 26.57 ortalama ile üniversite mezunu, 23.91 ortalama ile okuryazar olmayanlar ve 22.70 ortalama ile de lise mezunu annelerin izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, anne eğitim durumu değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 33'te gösterilmiştir.

Tablo 33. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler		Kareler		
	Toplamı	Sd	Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	18.01	3	6.00	0.09	0.96
	10647.91	163	65.32		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	565.50	3	188.50	1.47	0.22
	20841.90	163	127.86		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	63.85	3	21.28	0.33	0.80
	10356.86	163	63.53		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	800.86	3	266.95	3.12	0.02*
	13935.75	163	85.49		
	14736.61	166			

Tablo 33'te, işitme engelli futsal sporcularının anne eğitim durumu değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde sporcuların anne eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Başarı gereksinimi güdüsü düzeyine bakıldığında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$).

Farklılaşmanın kaynağının belirlenmesi için Tukey testi yapılmıştır. Yapılan Tukey testine ilişkin istatistiksel değerler incelendiğinde; işitme engelli futsal sporcularının anne eğitim durumu değişkenleri açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanları arasındaki fark, **başarısız gereksinimi güdüsü** düzeyinde, ilköğretim mezunu olanlar ile lise mezunu olanlar arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Yapılan diğer karşılaştırmalar sonucunda ($p<0.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır.

5.2.12.İşitme engelli futsal sporcularının, spora özgü başarı motivasyon düzeyi puan ortalamaları, baba eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, baba eğitim durumu değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 34'te gösterilmiştir.

Tablo 34. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenlerine İlişkin N, \bar{x} , Ss Dağılımı Değerleri.

	Baba Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Ss
Güç Gösterme	Okuryazar değil	10	35.10*	6.90
	İlköğretim	87	41.21	8.10
	Lise	49	43.26*	7.73
	Üniversite	21	39.66	7.37
	Toplam	167	41.25	8.01
Başarıya Yaklaşma	Okuryazar değil	10	51.80**	9.11
	İlköğretim	87	62.27*	11.59
	Lise	49	62.59*	10.71
	Üniversite	21	60.71	11.24
	Toplam	167	61.54	11.35
Başarısızlıktan Kaçınma	Okuryazar değil	10	34.50	7.91
	İlköğretim	87	35.32	8.38
	Lise	49	35.93	7.57
	Üniversite	21	34.61	7.13
	Toplam	167	35.36	7.92
Başarı Gereksinimi	Okuryazar değil	10	17.30**	5.41
	İlköğretim	87	26.95*	9.73
	Lise	49	26.65*	8.01
	Üniversite	21	26.09	10.92
	Toplam	167	26.17	9.42

Tablo 34'te, işitme engelli futsal sporcularının baba eğitim durumu değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, babası; lise mezunu olan sporcuların güç gösterme güdüsü boyutunda en yüksek ortalamaya 43.26 sahip iken, bunu 41.21

ortalama ile ilköğretim mezunu, 39.66 ortalama ile üniversite mezunu ve 35.10 ortalama ile de okuryazar olmayanların izlediği görülmektedir.

Başarıya yaklaşma güdüsü boyutu incelendiğinde, babası; lise mezunu olanların 62.59 ile en yüksek ortalamaya sahip iken, bunu 62.27 ortalama ile ilköğretim mezunu, 60.71 ortalama ile üniversite mezunu ve 51.80 ortalama ile de okuryazar olmayan babaların izlediği görülmektedir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü boyutu incelendiğinde, babası; lise mezunu olanların 35.93 ile en yüksek ortalamaya sahip iken, bunu 35.32 ortalama ile ilköğretim mezunu, 34.61 ortalama ile üniversite mezunu ve 34.50 ortalama ile de okuryazar olmayan babaların izlediği görülmektedir.

Başarı gereksinimi güdüsü boyutu incelendiğinde, babası; lise mezunu olanların 26.95 ile en yüksek ortalamaya sahip iken, bunu 26.65 ortalama ile ilköğretim mezunu, 26.09 ortalama ile üniversite mezunu ve 17.30 ortalama ile de okuryazar olmayan babaların izlediği görülmektedir.

Spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarının, baba eğitim durumu değişkenlerine göre incelenmesine yönelik betimsel istatistik analizi tablo 35'te gösterilmiştir.

Tablo 35. Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyi Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenlerine Göre Varyans Analizi Dağılımı Değerleri.

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Güç Gösterme	629.96	3	209.98	3.41	0.01*
	10035.96	163	61.57		
	10665.92	166			
Başarıya Yaklaşma	1064.31	3	354.77	2.84	0.04*
	20343.10	163	124.80		
	21407.41	166			
Başarısızlıktan Kaçınma	35.46	3	11.82	0.18	0.90
	10385.25	163	63.71		
	10420.71	166			
Başarı Gereksinimi	851.78	3	283.92	3.33	0.02*
	13884.82	163	85.18		
	14736.61	166			

Tablo 33'te, işitme engelli futsal sporcularının baba eğitim durumu değişkenlerine göre spora özgü başarı motivasyon düzeylerine ilişkin varyans analizi sonuçları incelendiğinde, başarısızlıktan kaçınma güdüsünde sporcuların baba eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsü düzeyine bakıldığında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Farklılaşmanın kaynağının belirlenmesi için Tukey testi yapılmıştır. Yapılan Tukey testine ilişkin istatistiksel değerler incelendiğinde; işitme engelli futsal sporcularının baba eğitim durumu değişkenleri açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanları arasındaki fark, ***güç gösterme güdüsü*** düzeyinde okuryazar olmayanlar ile lise mezunu olanlar arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu, ***başarıya yaklaşma güdüsü*** ve ***başarı gereksinimi güdüsü*** düzeylerinde, okuryazar olmayanlar ile ilköğretim mezunu ve lise mezunu olanlar arasında

anlamli bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Yapılan diğer karşılaştırmalar sonucunda ($p<0.05$) düzeyinde anlamli bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır.

6. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde, çalışmamızın örneklemini oluşturan İşitme Engelli Türkiye Futsal Şampiyonası'na katılan sporcuların motivasyon düzeylerinin bazı değişkenlere göre farklılaşma gösterip göstermediği ile ilgili bulgular tartışılmış ve yorumlanmıştır. Araştırma ile ilgili bulguların tartışılması ve yorumlanması, alt problemlerin sıralamasına uygun olarak yapılmıştır.

İşitme engelli futsal sporcularının motivasyon düzeylerinin özlük niteliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular incelendiğinde:

Sporcuların yaş değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, başarı gereksinimi güdüsü düzeyinde, 16-19 yaş ile 20-23 yaş arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$, Tablo-15). Aynı zamanda güç gösterme güdüsüne bakıldığında yaşları yükseldikçe motivasyon düzeylerinin de yükseldiği görülmektedir. Çalışmamızın aksine yaş ile motivasyon arasında anlamlı bir ilişkinin olmaması gösteren bazı çalışmalar da bulunmaktadır. Örneğin; Soyer ve ark (2010) tarafından yapılan "Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi" adlı çalışmalarında, araştırmaya katılanların yaşları ile başarı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (62). Farklı bir çalışmaya bakıldığında, Kılınç ve ark (2011) tarafından yapılan "Takım sporu yapanların motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi" adlı çalışmasında yaş değişkeninde herhangi bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir (86).

Sporcuların boy değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların boy değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$,

Tablo-17). Ancak güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüne bakıldığında, boyu uzun olanların oranı boyu kısa olanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Farklı çalışmalar araştırıldığında boy değişkenine yönelik yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Sporcuların kilo değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, başarısızlıktan kaçınma güdüsü düzeyinde 45-55 kg ve 56-65 kg arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$, *Tablo- 19*). Başarısızlıktan kaçınma güdüsünde kilosu 45-55 kg olanların oranı düşük iken kilosu 56-65 kg olanların oranı ise en yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır. Diğer çalışmalar araştırıldığında kilo değişkenine yönelik yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Sporcuların cinsiyet değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü düzeyinde anlamlı bir farklılaşma gözlenmiştir ($p<0.05$, *Tablo-20*). Güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde kadınların puan ortalaması erkeklerinkinden daha düşük olduğu gözlenmiştir. Çalışmamızın aksine yapılan çalışmalara bakıldığında Gacar (2013) tarafından yapılan çalışmada hentbol sporcularının başarı motivasyon düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı herhangi bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir (87). Aktaş ve ark (2006) tarafından yapılan bir çalışmada ise basketbol sporcularının cinsiyet değişkenine göre başarısızlıktan kaçınma güdüsü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (73).

Sporcuların eğitim düzeyleri değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$, Tablo- 22). Ancak başarı gereksinimi güdüsüne bakıldığında, eğitim düzeyi düşük olanların (ilkokul) puan ortalaması daha düşük olduğu gözlenmişken, eğitim düzeyi yüksek olanların (üniversite) puan ortalamasının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Çalışmamıza benzerlik gösteren bazı çalışmalar da bulunmaktadır. Örneğin; Türkmen (2005) tarafından profesyonel erkek futbolcular ile amatör erkek futbolculara yapılan bir çalışmaya bakıldığında, Güç gösterme güdüsü alt boyutunda cinsiyet değişkeni açısından herhangi bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir (88). Çalışmamızın aksine ise; Akabay (2010)' nun çalışmasında Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Güç Gösterme Güdüsü alt boyut puan ortalamalarının, profesyonel futbolcuların öğrenim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla varyans analizi yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda, güç gösterme güdüsünün futbolcuların öğrenim durumlarına göre farklılaştığı saptanmıştır ($F_{3-228}=6.330$, $p<0.001$). Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için LSD (Least Significant Test) testi yapılmıştır. Sonuçta, ilköğretim mezunları ile ($X= 29.00$) diğer üç grup arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur (14).

Sporcuların yaşadıkları yer değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi

güdüsünde sporcuların yaşadıkları yer değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$, *Tablo- 24*). Ancak başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüne bakıldığında köy/kasaba/ilçede yaşayanların oranları şehir ve büyükşehirde yaşayanlara doğru gidildiğinde oranlarda yükselme olduğu gözlenmiştir. Çalışmamızın aksine yaşanan yer ile motivasyon arasında anlamlı bir ilişkinin olmamasını gösteren farklı bir çalışma da bulunmaktadır. Örneğin; Kaya (2011) tarafından boş zaman ve motivasyonla ilgili öğrencilere yapılan bir çalışmada, öğrencilerin yaşadıkları yere göre ölçeğin toplam puan ortalaması ikili karşılaştırıldığında yurttan kalanlarla evde kalanlar, yurttan kalanlarla diğer grubunda yer alanlar arasındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır (89).

Sporcuların lisanslı spor yılı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sporcuların lisanslı spor yılı değişkeni açısından anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$, *Tablo- 26*). Ancak güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsü incelenirken, 5-8 yılları arasında lisanslı spor yılına sahip olan sporcuların oranı 1-4 yıl ve 9 yıl ve üstü yılı lisanslı olan sporculardan daha düşük orana sahip olduğu gözlenmiştir. Çalışmamıza benzerlik gösteren farklı bir çalışmaya bakıldığında ise; Turhan (2009) un yaptığı çalışmasında, futbol oynama süresi 5 yıldan az olan futbolcularda GGG (güç gösterme güdüsü) anlamlı olarak daha düşük bulunmuştur. BYG (başarıya yaklaşma güdüsü) ve BKG

(başarısızlıktan kaçınma güdüsü) arasında her iki grup arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır (10).

Sporcuların antrenörle çalışma yılı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, işitme engelli futsal sporcularının antrenörle çalışma yılı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyinde başarıya yaklaşma güdüsünde 4-6 yılları arasında antrenörle çalışan sporcular ile 1-3 yıl ve 7 yıl ve üstü yıllarında antrenörle çalışan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu saptanmıştır ($p<0.05$, Tablo- 28). Çalışmamızı destekler diğer bir çalışmaya bakıldığında, Akabay (2010) tarafından yapılan futbolcu- antrenör iletişiminin farklı statülerdeki futbolcuların başarı motivasyonları ilişkisi çalışmasında 0-5 yıl olanlar ile ($X= 75.00$) diğer iki grup arasında, 6-10 yıl olanlar ile ($X= 96.37$) 11 yıl ve üzeri olanlar ($X= 120.50$) arasındaki farkların anlamlı olduğu bulunmuştur (14).

Sporcuların aylık gelir düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü düzeyinde, 500 TL den az aylık gelire sahip olan sporcular ile 501-1.000 TL, 1.001-1.500 TL, 1.501-2.000 TL ve 2.001 TL ve üstünde aylık geliri olan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu, başarıya yaklaşma güdüsü düzeyinde, 500 TL den az aylık gelire sahip olan sporcular ile 501-1.000 TL arasında aylık gelire sahip olan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü düzeyinde, 500 TL den az aylık gelire sahip olan sporcular ile 501-1.000 TL ve 1.5001-2.000 TL aylık gelire sahip olan sporcular arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$, Tablo- 30). Farklı çalışmalar incelendiğinde, Şahan (2010) tarafından bir çalışmada, sporcuların

hemen hemen yarısının(%49,5) geliri 1001-2000 TL arasında ve %29,8'inin ise geliri 1000 TL altındadır (68).

Sporcuların ailede başka engelli olma durumu değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü düzeyinde, sorulan soruya "Evet" cevabı verenlerin puan ortalaması 42.92, "Hayır" cevabı verenlerin puan ortalaması ise 40.39 olduğu görülmekte ve iki grup arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir ($p<0.05$, Tablo- 31). Aynı zamanda güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsünde sorulan soruya "Evet" cevabı veren sporcuların puan ortalaması "Hayır" cevabı verenlerin ortalamasından yüksek olduğu gözlenmiştir. Diğer çalışmalar araştırıldığında ailede başka engelli olma durumu değişkenine yönelik yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Sporcuların anne eğitim durumu değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, başarı gereksinimi güdüsü düzeyinde, ilköğretim mezunu olanlar ile lise mezunu olanlar arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$, Tablo- 33). Aynı zamanda güç gösterme güdüsüne oranına bakıldığında, eğitim seviyesi yükseldikçe bu oranın yükseldiği gözlenmiştir. Çalışmamızın aksine farklı bir çalışma incelendiğinde ise, Özyalvaç (2010)' ın ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarını incelediği çalışmada deneklerin akademik motivasyon puanlarının anne eğitim durumu değişkeni bakımından karşılaştırılmasında farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir (90).

Sporcuların baba eğitim durumu değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyon düzeyi puanlarına bakıldığında, güç gösterme güdüsü düzeyinde

okuryazar olmayanlar ile lise mezunu olanlar arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsü düzeylerinde, okuryazar olmayanlar ile ilköğretim mezunu ve lise mezunu olanlar arasında anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$, Tablo- 35). Aynı zamanda güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve başarı gereksinimi güdüsü oranları incelendiğinde, okuryazar olmayanların oranı en düşük seviyede olduğu gözlenmiştir. Çalışmamızın sonucuna zıtlık gösteren bir araştırmada, Özyalvaç (2010)'ın ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarını incelediği çalışmada deneklerin akademik motivasyon puanlarının baba eğitim durumu değişkeni bakımından karşılaştırıldığında anlamlı farklılıklar olmadığı gözlenmiştir (90).

Araştırmamızda eğitim ve ekonomik durumun işitme engelli futsal sporcularının başarı motivasyon düzeyini önemli derecede etkilediği sonucuna varılmıştır. Aynı zamanda kadın sporcuların başarı motivasyon düzeylerinin erkeklere oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir.

Araştırmamıza bağlı olarak işitme engelli futsal sporcularının başarı motivasyon düzeylerine katkı sağlamak amacıyla aşağıdaki öneriler yapılmıştır:

- ✓ Kadın sporcuların çalışmaya katılımları daha yüksek olmasına rağmen başarı motivasyonları erkeklerden daha düşüktür. Bu sporcuların motivasyonlarının artırılması için antrenmanlarda psikolojik çalışmalara da yer verilmelidir.
- ✓ Eğitim düzeyi yükseldikçe başarı gereksinimi güdüsünün arttığı sonucunu ortaya konmuştur. Dolayısıyla sporcuların başarı motivasyon düzeylerini arttırmak için eğitim seviyesinin yükseltilmelidir.

- ✓ Aylık gelir düzeyine göre güç gösterme güdüsünde aylık geliri yüksek olanların lehine önemli farklılıklar bulunmuştur. İşitme engelli sporcuların güç gösterme güdüsünde artış sağlamak için gerekli maddi destekler sağlanmalıdır.
- ✓ Anne ve baba eğitim düzeyi düşük olan sporcuların başarı motivasyon düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Sporcuların başarı motivasyonunu ileri seviyeye taşımak için eğitim seviyesi düşük ailelere gerekli eğitimler verilmeli ve doğru yönlendirmeler yapılmalıdır.
- ✓ Araştırmamız sırasında yaptığımız literatür çalışmaları göstermiştir ki, futsal ve işitme engelliler futsal alanında sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu sebeple motivasyon dışında farklı alanlarda da gerekli çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Bununla birlikte çalışmamız ileriki süreçte yapılacak olan çalışmalara literatür bilgisi sağlayacak ve başarı performansı adına araştırmacılara ve uygulayıcılara yeni bir bakış açısı kazandıracaktır.

7.KAYNAKLAR

1. Özer DS. Engelliler için Beden Eğitimi ve Spor. 1. Basım, Nobel Yayın Dağıtımı, Ankara: 2001.
2. Gülsu İ. İşitme Engelli Çocukların Sosyal Hayata İtibakı.Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.
3. Bilir Ş. Engelli Çocuklar ve Eğitimleri, H.Ü. Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Bölümü, Ankara: 1989.
4. Atay M. İşitme Engelli Çocukların Eğitiminde Temel İlkeler. Özgür Yayınları, Ankara: 2007.
5. Bilir Ş. Özürlü Çocuklar ve Eğitimleri, H.Ü.Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü, Ayyıldız Matbaası, Ankara: 1986.
6. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Futsal/> 05.06.2015
7. Doğan O. Spor Psikolojisi. Nobel Kitapevi.2.Baskı..Adana: 2005, ISBN 975-8561,s.53-7.
8. Cüceloğlu D. İnsan Davranışı, Psikolojinin Temel Kavramları. Remzi Kitabevi, İstanbul: 1987, s: 230.
9. Yavilioğlu C. Ekonomik Kalkınma ve Motivasyon Arasındaki ilişki. C.Ü. İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi, Sivas: 2000, 2(2): s.109-130.
10. Turhan, M. Profesyonel Futbolcularda Depresyon Düzeyi, Anksiyete Düzeyi ve Kişilik Özellikleri İle Sporda Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Bölümü, 2009.
11. Keenan, K. (Yöneticinin Kılavuzu Motivasyon, Çev: Koparan, Z. Remzi Kitabevi, İstanbul: 1996, s:61.
12. Cox RH. Sport Psychology: Concepts and Applications. 4.th ed. The Mc Graw-Hill, 1998.
13. Mungan S. Sporda Motivasyon Faktörü Olarak Ödül Ve Ceza. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 1995.
14. Akabay U. Futbolcu-Antrenör İletişiminin Farklı Statülerdeki Futbolcuların Başarı Motivasyonu İle İlişkisi. Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, 2010.
15. MEB. Aile ve Tüketici Hizmetleri, Engelli Bireyler 762SHD026, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara: 2011.
16. Özer SD. Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara: 2010.
17. Hallahan DP, Kauffman JM. Exceptional Children: Introduction to Special Education. Eighth Edition, Allyn and Bacon, Boston. U.S.A.: 2000.

18. Tiryaki S. Spor Psikolojisi Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama. 1. Baskı , Eylül Yayınevi. İstanbul: 2000.
19. MEGEP. Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Alanı, Özel Eğitim Modülü, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara: 2009.
20. Özcan M. İşitme Engellilerin Eğitiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Grafik Tasarım Açısından İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2010.
21. Sennaroglu G. Bebeklerde ve Çocuklarda İşitmenin Değerlendirilmesi. Çoluk Çocuk Anne Baba Eğitimci Dergisi, 2001, Haziran, Sayı 3, s.12.
22. Yalçınkaya F. İşitme Kayıplı ve Normal İşiten Çocukların Gelişimlerinin Karşılaştırılması. Eğitim Odyolojisi Programı Bilim Uzmanlığı Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 1994.
23. Martin SN. Hearing and Hearing Disorders, Human Communication Disorders, 3rd Edition, (Edi. Shames, G. H. ve Wiig E.H), Merrill Publishing Company, Ohio: 1990.
24. Sevinç S. Çok İleri Derecede Bilateral Sensorinöral İşitme Kayıplı Çocukların Rehabilitasyonunda Gelişimsel Profilin Değerlendirilmesi. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Odyolojisi Programı, 2002.
25. Acak M. İşitme Engelli ve İşitme Engelli Olmayan Futbolcuların Benlik Saygıları Ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. Doktora Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2011.
26. Işık A. İşitme Engelli ve İşitme Engelli Olmayan Spor Yapan Çocukların Fiziksel Ve Motorik Özelliklerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2013.
27. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi İşitme Engelliler, 2010.
28. Kaner S. Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitime Giriş. (Ed. Ataman, A.) Gündüz Eğitim ve Yayıncılık: Ankara: 2003.
29. Butterfield SA. Gross motor profiles of deaf children. Perceptual and Motor Skills, 1986: 62, p. 68-70.
30. Sümer H. İşitme Engelli Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
31. Çamur C. İşitme Engelli Öğrencilerden Sportif Müsabakalarda Mücadele Edenler İle Etmeyenlerin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitim ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, 2013.
32. Bayram D. Sanat, Spor ve Engelli Çocuk. Spor Araştırmaları Dergisi, , 2003, Haziran, Sayı 2: s.37

33. Tatar Y. Özürlüler ve Spor İşitme Özürlüler Fiziksel Engelliler Vakfı Yayını. Ankara: 1997.
34. Tatar Y. İşitme Özürlülerde Spor ve Ruhi Faydaları. Özürlü / İşitme Özürlü Ekseninde bir Analiz. Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalı, 1995.
35. Block Martin E. Did We Jump on the Wrong Bandwagon? Problems with Inclusion in Physical Education", Academic ResearchLibrary,.U.S.A, 1999: 15(3), p:30-7.
36. Lieberman L., MacVicar, J. Play and recreational habits of youths who are deaf-blind. Journal of Visual Impairment & Blindness (JVIB), 2003: 97(12).
37. Moores DF. Jerry J.,Bethany C. Issues and Trends in Instructiona and Deafness: AmericanAnnals of the Deaf 1996-2000, 2001.
38. Karakoç Ö. İşitme Engelli Milli Sporcular İle Spor Yapmayan İşitme Engellilerin Benlik Saygısı Düzeylerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2010.
39. Özer DS. Engelliler için Beden Eğitimi ve Spor, 1. Basım, Nobel Yayın Dağıtımı, Ankara: 2005.
40. Aygün Ö. Zihinsel Engellilerde Antrenman Öncesi ve Sonrası Motorik Performansın Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi ,Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004.
41. Çiftçi D. İşitme Engelliler İlköğretim Okulu 1. Sınıf Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin 8 Haftalık Antrenman Programına Yanıtı. Yüksek lisans tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.
42. Barbero-Alvarez, CJ., D'ottavio S., Vera, JG, et al. Aerobic fitness in futsal players of different competitive level. Journal of Strength and Conditioning Research, 2009: 23(7), p.2163–2166.
43. http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/67/05/972586/icerikler/futsal-nedir-oyun-kurallari-nelerdir_361090_gorme_engelli.html/ 08.06.2015.
44. Gorostiaga, EM, Granados C, Ibanez J, et al. Differences in physical fitness among indoor and outdoor elite male soccer players. European journal of applied physiology, 2009: 106(4), 483-491.
45. Castagna, Carlo, D'Ottavio S, Vera JG, et al. Match demands of professional Futsal: A case study."Journal of Science and medicine in Sport, 2009: 12(4), 490-494.
46. Castagna C, Jose Carlos BA. Physiological demands of an intermittent futsal-oriented high-intensity test. The Journal of Strength & Conditioning Research, 2010: 24(9), p.2322-2329.
47. <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=733/> 08.06.2015.
48. Shafizadeh M, Taylor M, Lago Peñas C. Performance consistency of international soccer teams in Euro 2012: a time series analysis. Journal of Human Kinetics,2013: 38, p.213-225.

49. Hughes M, Bartlett R. What is performance analysis? Hughes M, Franks I.M. (eds). The Essentials of Performance Analysis: An introduction. London: Routledge, 2008: 8-20.
50. Akay V. İşitme Engellilerde Beden Eğitimi Spor ve Rekreasyon Aktivitelerinin Eğitim Bütünlüğü Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi (Denizli İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2008.
51. (http://www.edso.eu/sports/futsal/results_3rd_ec.php) / 08.06.2015.
52. Erden M, ve Akman Y, Gelişim ve Öğrenme, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2002.
53. Arslanoğlu K. Futbolun Psikiyatrisi. İthaki yayınları, İstanbul, 2005.
54. Biçer T. Sporda Duygu ve Aklın Yönetimi. 1. Baskı. Beyaz Yayınları. İstanbul, 2007.
55. Arık İA. Motivasyon ve Heyecana Giriş, Çantay Yayınevi, İstanbul, 1996: s: 91.
56. Arkonaç SA. Psikoloji Zihin Süreçleri Bilim. Alfa Basım, İstanbul, 1998.
57. Özkalp E. Davranış Bilimlerine Giriş, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın Eskişehir, 1997: No: 1027, s: 332.
58. Karadağ D. Yüzme Antrenörlerinin Bir Liderlik Özelliği Olan İletişim Becerilerinin Yüzücülerin Motivasyonları Üzerindeki Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2013.
59. Stipek D. Motivation To Learn: From Theory To Practice, Third Edition. Massachusetts, A Viacom Company, 1998.
60. Konter E. Sporda Motivasyon. Saray Medikal Yayıncılık, İzmir: 1995.
61. Pelletier LG, Fortier MS, Vallerant RJ, et al. Toward a New Measure of Intrinsic Motivation Extrinsic Motivation and a Motivation in Sports, The Sport Motivation Scale, Journal of Sport and Exercise Psychology, 1995: p:17-35.
62. Soyer F, Can Y, Güven H ve ark. Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 2011: Cilt :7, Sayı:1.
63. Hoy WK. Miskel CG. Education Management. Çeviri: Turan S. *Eğitim Yönetimi*, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2010.
64. Koç Ş. Spor Psikolojisine Giriş, Saray Medikal Yayıncılık, İzmir, 1994: s:286.
65. Demir M. Kahramanmaraş Bölgesinde Sporcuların Futbol, Basketbol ve Atletizm'e katılmasına Rol Oynayan Motivasyonel Faktörlerin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalı, 2007.
66. İkizler C ve Karagözoğlu C. Sporda Başarının Psikolojisi, Alfa, İstanbul, 1997.
67. Sarıkaya N. ve Sütütemiz, N. Tüketicilerin Satın Alma Davranışı ve Yaşam Tarzı Üzerinde Renklerin Etkisine Yönelik Bir Araştırma. (3. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiriler Kitabı), , Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, 2004: Yayın no:108, s:221-229.

68. Şahan T. (2010).Takım ve Bireysel Sporlarda Motivasyonu Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor yöneticiliği Anabilim Dalı, 2010.
69. Başer E. Uygulamalı Spor Psikolojisi Performans Sporunda Psikolojinin Rolü. T.C. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1985: Yayın No: 31.
70. Cox R. Sport Psychology, Concepts and Applications, Second Edition, Wm, C. Brown Publishers, 1990.
71. Gill, DL. Psychological dynamics of sport, Champaign: IL, Human Kinetics Publishers, 1986.
72. Cüceloğlu D. İnsan ve Davranışı, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1996.
73. Aktaş Z, Çobanoğlu G, Yazıcılar İ ve ark. Profesyonel basketbolcularda Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyinin Cinsiyetler Açısından Karşılaştırılması. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2006: IV (2): s.55-59.
74. Hayashi CT. Achievement Motivation Among Anglo-American and Hawaiian Physical Participants. Individual Differences and Social Contextual Factors, Journal of Sport and Exercise Psychology, 1996: 18, p.194-215.
75. Aktop A. Spora Özgü Başarı Motivasyonu ile Psikolojik ve yapısal Özellikler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Antalya : Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, 2002.
76. Tiryaki Ş ve Gödelek E. Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları için Uyarlanması Çalışması, I. Uluslar arası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildiri Kitapçığı, Bağırhan Yayinevi, Ankara, 1997: s: 128-141.
77. Eren E. Yönetim Ve Organizasyon, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1996: s:503.
78. Aslan A. 2000.Türkiye Profesyonel 1, 2, 3. Ligi ve Amatör Takımların Başarı Motivasyonu Farklılıkları ve Sportif Tecrübe Dağılımları Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2010.
79. Yaman M, Duman S, Hergüner Ç. Türkiye Ligindeki Müsabık Voleybolcu, Hentbolcu Ve Futbolcu Bayanlar Arasındaki Başarı Motivasyonu Farklılıklarının Araştırılması, Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2001: (25), s:102-107.
80. Engür M. 2002.Elit Sporcularda Başarı Motivasyonunun Durumluk Kaygı Düzeyleri Üzerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2002.
81. Er N. ve Ark. Sporda Başarı Motivasyonunun Cinsiyetler Açısından Analizi, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi Bildiriler Kitabı, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu ,Ankara, 2003: s: 459-460
82. Meyer JL. Leadership perceptions and achievement motivation in sport. Thesis of Doctor, USA: Gonzaga University, 1996.

83. Thomassen OT and Halvari H. Achievement motivation and involvement in sport competitions. *Percept Motor Skills*, 1996: Dec;83(3 Pt 2), p.1363-74.
84. Halvari H and Kjormo OA. Structural Model of Achievement Motives, Performance Approach and Avoidance Goals and Performans Among Norwegian Olympic Athletes. *Perceptual and Motor Skills*, 1999: 89(3); 997-1022.
85. Willis JD. Three scales to measure competition-related motives in sport. *Journal of Sport Psychology*, 1982: 4, 338-353.
86. Kılınc M, Ulucan H, Kaya K ve ark. Takım sporu yapanların motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2011: Cilt: 11 Sayı:2.
87. Gacar A. Examination os Sport-specific Achievement Motivation Level of Super League Handball Players in Universities. *European Journal of Experimental Biology*, 2013: 3(1), p. 181-184
88. Türkmen M. Profesyonel Erkek Futbolcular İle Amatör Erkek Futbolcuların Başarı Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2005.
89. Kaya AM. Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Faaliyetlere Yönelik Tutumları Ve Boş Zaman Motivasyonlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2011.
90. Özyalvaç NT. Ortaöğretim Örgencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2010.

EK- B

Willis Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği

Aşağıda genellikle sporcuların antrenman, yarışma ve yarışma sonrasında gösterdikleri bir takım duygular, düşünceler ve davranımlar ile ilgili ifadeler verilmiştir. İfadelerde doğru ya da yanlış yanıt yoktur. Yalnızca tüm sorulara yanıt verdiğinizden emin olunuz. Sizin öz düşünceniz bizim için çok önemlidir ve araştırmamıza katkı sağlayacaktır. Yardımlarınız için teşekkür ederiz.

		HİÇBİR ZAMAN	ÇOK AZ	BAZEN	OLDUKÇA FAZLA	HER ZAMAN
1	Takım arkadaşlarım oyundaki mücadeleciliğime saygı duyarlar.	1	2	3	4	5
2	Maçtan hemen önce gergin oluyorum ve olduğum yerde duramıyorum.	1	2	3	4	5
3	Takım arkadaşlarımı oyuna ısındırma becerisine sahibim.	1	2	3	4	5
4	Zor bir antrenman anında çalıştırıcının takdiri bana zorluğu unutturur.	1	2	3	4	5
5	Diğerleri beni önde gelen bir yarışmacı olarak görmüyorlar.	1	2	3	4	5
6	İyi oyun çıkarmak heyecan veriyor.	1	2	3	4	5
7	Takım arkadaşlarım liderlik yeteneğime saygı duyarlar.	1	2	3	4	5
8	İzleyiciler varken daha iyi oynadığımı düşünüyorum.	1	2	3	4	5
9	Takım arkadaşlarım kadar sert ve dayanıklı görünmüyorum.	1	2	3	4	5
10	Takım arkadaşlarım is bitiriciliğimi ve kararlılığımı beğeniyor.	1	2	3	4	5
11	Diğer oyuncuların eğitilmesi için çok çaba gösteriyorum.	1	2	3	4	5
12	Sportaki geçmiş başarılarımdan söz etmeyi seviyorum.	1	2	3	4	5
13	Takım lideri olmaktan hoşlanırım.	1	2	3	4	5
14	Maçta kendimi oyuna öylesine veriyorum ki geçici olarak gerçekle bağlantımı yitiriyorum.	1	2	3	4	5
15	Kaybedilen bir maçtan sonra uyumakta güçlük çekiyorum.	1	2	3	4	5
16	Bir maçı kazanınca kendimi çok tatmin olmuş hissediyorum.	1	2	3	4	5
17	Bir maçtan önce sakin olmak benim için çok zor.	1	2	3	4	5
18	Yeteneklerini geliştirmek için fazladan antrenman yapmaya istekli olan sporcuları takdir ediyorum.	1	2	3	4	5

		HİÇBİR ZAMAN	ÇOK AZ	BAZEN	OLDUKÇA FAZLA	HER ZAMAN
19	İnsanların maç sırasında beni izlemelerinden hoşlanıyorum.	1	2	3	4	5
20	Sporda başarılı olmayı istiyorum.	1	2	3	4	5
21	Benimle aynı düzeyde olan birisiyle başa baş mücadele ederken kazanmaktan çok kaybederim.	1	2	3	4	5
22	Kaybetmek beni gereğinden fazla etkiliyor.	1	2	3	4	5
23	Sporda başarılı olmak için yıl boyu çalışmayı isterim.	1	2	3	4	5
24	Amacım bir spor dalında önde gelen biri olmaktır.	1	2	3	4	5
25	Maç sırasında, maçı verebilecek bir hata yaparsam kendime gelmem biraz zaman alır.	1	2	3	4	5
26	İyi bir sporcu olmak benim için önemli değildir.	1	2	3	4	5
27	Bazen maçı kaybettiğimizde günlerce bunu kendime dert ederim.	1	2	3	4	5
28	Bir maçtan hemen sonra karnıma ağrılar girer.	1	2	3	4	5
29	Sportif kapasitemi beğenmiyorum.	1	2	3	4	5
30	Çok yetenekli rakiplere karşı daha iyi oynadığımı sanıyorum.	1	2	3	4	5
31	En iyisini yapmak için çok çaba gösteririm.	1	2	3	4	5
32	Birisi hakkında maç hakkında konuşurken heyecanlanıyorum.	1	2	3	4	5
33	Tanımak umuduyla spor branşında çok çalışıyorum.	1	2	3	4	5
34	Bir hata yaptığımda maçın geri kalan bölümünde bu beni çok üzüyor.	1	2	3	4	5
35	Bir takım arkadaşımın oynamasına yararlı olacak önerilerde bulunmaktan hoşlanıyorum.	1	2	3	4	5
36	Başkaları için güç bulduğu bir görevin bana verilmesinden zevk duyuyorum.	1	2	3	4	5
37	Bir maçtan önce olabilecekleri kendime çok dert etmiyorum.	1	2	3	4	5
38	Sezon dışında sporu unutmaktan hoşlanıyorum.	1	2	3	4	5
39	Maçtan önceki gece uyumakta güçlük çekiyorum.	1	2	3	4	5
40	Başarıya açılan yol, şanstın çok daha fazla çalışmadan geçer.	1	2	3	4	5

9. ÖZGEÇMİŞ

20.02.1988 yılında Elazığ' ın Kovancılar ilçesinde doğdum. İlkokul, ortaokul ve lise tahsilimi aynı ilçede tamamladım. Lisans eğitimimi; 2008-2012 yıllarında Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü'nde tamamladım. 2013 yılında Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans eğitimine başladım. 27.01.2014 tarihinde Bingöl Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Araştırma Görevlisi olarak akademik hayatıma başladım. 15.09.2014 tarihinde de yüksek lisansımı tamamlamak üzere Fırat Üniversitesi'ne 35. madde ile görevlendirildim. Halen akademik görevime Fırat Üniversitesi'nde devam etmekteyim.